

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIII

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 9 d. SAUSIO (JANUARY), 1914 M.

No. 2

POLITISKOS ŽINIOS.

MEXIKO.

Mexiko revoliucionieriai, nors gyvėję, jog į dvi savaites paims krasto sostinę, nes keliuose mušiose generolui Villa pasisekė įveikti kariūmenę ir be mušio paimti miestą Chihuahua, neįstengia savo pažadėjimų išpildyti, negali įveikti ir mažesnių kariūmenės dalių. Jų žengimas sostinės link pasiliovė, nes negali įveikti kariūmenės, stovinčios jiems ant kelio.

Mušiai prie Ojinaga, kur iš Chihuahua pasitraukė generolas Merceda, nesiliauja, bet iki šiol revoliucionieriai negali miesto paimti ir Huertos kariūmenę išstumti į Jungtinių Valstijų pusę. Kariūmenė ginasi, nes nieks daugiau jai nelieka; kas muštas nenorėjo, tie prieš musį pabėgo į Jungtinių Valstijų pusę, tie gi, kurie nepabėgo, priešais didesnę revoliucionierių pajėgoms. Tik sužeistų, moteris, vaikus ir senelius leidžia į Jungtinių Valstijų pusę, ir čia jais rūpinasi Raudonojo Kryžiaus Draugija.

Nors miestą Ojinaga bombarduoja revoliucionierių didesnės pajėgos, jame užsidariusi kariūmenė ginasi ir nemano iki šiol bent bėgti į kitą ruoželį. Revoliucionieriai laukia pastiprinimo. Jiems iš Chihuahua išsiuntė 2,000 kariuotų. Prie Ojinaga iškeičio ir revoliucionierių generolas Villa, taigi vyriausiasis jų vadovas Carranza, kuris mušiose iki šiol niekur savo samanum nepardė. Ar jį pabūvus eis vištas geriau, pirm laiką negalima spresti.

Po šių dienų nepasiekimo mušio, revoliucionieriai nuo Ojinaga pasitraukė ir laukia pasiprinimo, kuris gali ateiti, jeigu nieks jų kelioms netrukdytų, i 3 dienas.

Kariūmenės garnizonas mieste Nuovo Loreda po dviejų dienų kruvino mušio atmušė revoliucionierius. Dabar kariūmenė naudojasi iš mušio pasiliovimo ir drutina miestą naujais apkasais. Kariūmenė, kuri pirmą kartą prieš revoliucionierius traukėsi, dabar smarkiai pradeda priešintis. Mušiai buvo žiaurūs, nes nei viena pusė nelaisvę neima, bet pasidūdandčius nuduria, arba perša. Todėl kariuotoms nei vienos pusės nėra reikalo pasidavinti, nes jie žino gerai, kas pasidūdandčius laukia.

Todėl apgulta mieste Ojinaga siaurinė Huertos kariūmenės divizija pasirengusi gintis iki paskutinio kariuotės. Nors iki šiol jos revoliucionieriai neįstengė įveikti, bet jos vadovu, generolui Salazar ir Castro padėjimas nevertas pavydėjimo, nors abu žada mirti už Huertą, net jeigu didesnė dalis kariuotės aplėistų ir pereitų į Jungtinių Valstijų pusę ir ten būtų nuginkluota. Amunicija mat baigiasi ir naujos nieks nepristato, paliausiuotųjų taigpi nėra iš kur laukti, nes visi keliai, vedantį į Ojinaga, yra revoliucionierių rankose, o Huerta revoliucionierių atliekamos kariūmenės, kurią pagelbon siūsti galėtų; Jungtinių Valstijų kariūmenė saugiai daboją ruožėjų ir Mexikan neleidžia amuniciją gabenti.

Mušius prie Ojinaga vedė revoliucionierių generolas Orozko, bet nors jo pajėgos didesnės, jis neįstengė kariūmenės pergalėti; ar Villai ir Carranzai seksis geriau, tas neužilgo pasirodys.

Prezidentas Wilson ant kariško laivo atlankė pakviestą iš Mexiko specialų Jungtinių Valstijų pasiuntinį Lindą, ruo kurio norėjo išgirsti apie tikrą padėją Mexike; bet ir jo pasimatymo nemano savo politikos perkeisti, bet mano laukti kantriai toliau, kas pas kaimyną atsitiks, nors laukimas be galo nusibodo jau didesniems Europos tautoms. Bet jos iki šiol visgi dar laukia ir Huertai pinigų neskolina.

Užsienio ministeris Bryan, ku-

ris jau ne kartą spėjo juokingoj šviesoj pasirodyti, viešoj prakalbėj, laikytoj Lincoln, Nebr., aiškindamas politiskus prietikius, atkalbėjo maldą ir meldė Dievo, kad jis apsaugotų Jungtines Valstijas nuo karo su Mexika, nors maldos tai ne ministerių reikalas.

Anglija savo ambasadorių Mexike Sir Lionel Gardena, atsiųsų neprielankiai apie prezidento Wilsono politiką, perkeltą kitur. Anglija mat nenori erzinėti Jungtinių Valstijų.

Laikla vėl atnaujinimo mušio prie Tampico, kur yra iš poros tukstančių kariuotų garnizonas, bet jo didesnės revoliucionierių pajėgos pergalėti iki šiol negalėjo, nors jie mušiose jau nemažai savo kariuotų nužudė. Gelbėjimui svetimų kraštų piliečių todėl išplaukė iš Vera Cruz į Tampico vokiškas kariškas laivas "Bremen." Ten yra jau angliškas kariškas laivas.

ISPANISKOJI AMERIKA.

Kadangi Jungtinės Valstijos garsina save globėja ispaniškų respublikų, jos tą neprasytą globą kentė, kol Jungtinės Valstijos už jas užstojo susierzinus su kokia galingesne Europos tauta; bet, kad globėjas nekartą mėgino apribuoti tų respublikų laisvę, o kartais savinosis ir jų žemės plotus, kaip neseniai pasisavino visą žemės juostą prie Panamos kanalo ir ant tos juostos parengs net tvirtoves, kurias galės visuomet panaudoti ne tik prieš norinčius kanalui užkelti, bet ir prieš vidurinės ir pietinės Amerikos ispaniškas respublikas, tai tokio globėjo ispaniškų respublikos negendžia ir nuo tokios globos jau stengiasi pasiluosuoti visokiais būdais. Juo toliau, juo labiau mažos respublikos neužsitikė galingesniai globėjui, nes ištikro jis didelių žemės plotus paveržė nuo Mexiko: mažą Panamos respubliką, taigpi Kubą paveržė kaip į savo valdybą; jos neva savistovios, bet jų savistovystę siaurina visuomet, kada tik užsimano, Jungtinės Valstijos ir tai vis vardan garsios Monroe doktrinos, kurios ispaniškų respublikos nepageidauja, bet jos bijosi. Ypac baimė mažas Vidurinės Amerikos respublikos apėmė, iškasus Panamos kanalą. Mat Honduras respublikoj yra kita siauruma, per kurią galima kita kaula nukasti, o tas dar labiau sutrumpintų kelią iš Europos į Pacifico pakrantes ir iš Azijos į rytinius Amerikos kraštus. Anglija jau kartą, susipykusi su Jungtinėmis Valstijomis, norėjo per Hondurasą kitą kanalą kasti. Tas antrasis kanalas sumazintų svarbą Panamos kanalo ir jam darytų konkurenciją. Todėl Honduras ir bijosi, kad Jungtinės Valstijos, kad neleidus niekam kitam kanalo nukasti, negriebtų iš savo rankas Hondurasą siaurumos.

Kad užbėgus tokiam užsimanymui už akių, ir geresniam atsigynimui, susijungė kruvon visos Vidurinės Amerikos respublikos ir Pietinės Amerikos respublika Colombia, kuri už atskyrimą nuo visų Panamos respublikos turi didžiausią ant Jungtinių Valstijų piktumą. Su viena maža respublika galima elgtis, kaip tvirtam patinka, bet daugeliui kruvon susijungus, jau ir galingas nedrįs kisti ne į savo reikalus, kaip ir dabar neįdrįsta kisti į Mexiko reikalus, nors nuo senai netvarka ir revoliucijos puldo tą respubliką. Pietinėj Amerikoj taigpi varoma smarki agitacija prieš Jungtines Siaurines Amerikos Valstijas. Norima sujungti visas Amerikos ispaniškas respublikas atsigynimui prieš besikisanti su savo neprasyta globa siaurią globėją. Svarbiausios Pietinės Amerikos respublikos—Brazilija, Argentina ir Chili ir dabar eity išvien, jeigu ant vienos iš jų užpulti tasai regeistinas globėjas. Agitaciją užsirišimą atsigynimui prieš sve-

timos kilmės globėją visų ispaniškų kilmės respublikų veda pasarsėjęs agitatorius Gomez. Susirišimas toks atsirišimui prieš anglo-saksią respubliką yra galimas. Juk visos Pietinės Amerikos ir Vidurinės respublikos, taigpi Mexiko buvo viena ispaniška valdyba, tik pasiluosavus nuo Ispanijos, tos valdybos pradėjo dalintis į atskiras respublikas. Kas buvo pirma, tas gali ir vėl ateiti; visos ispaniškos respublikos vėl gali kruvon susirišti; prie to jas priversti turi reikalas.

FRANCUZIJA.

Sudrutinimui kariūmenės, kariško laivyno ir kitokiems reikalams Francuzija reikalauja didelės paskloos. Vien užlaikymui kariuotės tarnystoj tris metus vieton dviejų reikia miliardo frankų virš paprastų išlaidų; sudrutinimui laivyno taigpi reikia nemažai pinigų. Iš viso Francuzija turi pasiskolinti 3 milijardus frankų. Bet ji svetur skolų neužsitraukia, skolina vien nuo savo žmonių ir jiems palukamas moka. Su sykiu Francuzijai reikalaujant taig daug pinigų ir nuo jos vis maldaujant kitiems paskolų, jeigu būtų užgandinti visi maldavimai, pačiai Francuzijai gali pritrūkti pinigų, kaip pritrūko jų Vokietijai, kuri nei pusės reikalaujamos paskolos negalėjo namieje surinkti. Todėl už ministeris padavė parlamentui užgirti savo sumanymą, kad, kol Francuzija neužbaigs savo paskolos, būtų uždrausta skolinti pinigų kitiems kraštams. Tuom tarpu visos Balkanų tautos, karo nuvargintos, kaip ištroškę vandens, lankia francuzų pinigų, nes jų niekur kitur gauti negali, o visos drauge reikalauja suvirsu milijardo frankų.

IŠ LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA.

VILNIUS.

— L. Kat. M. skyrius, įkurtas Vilniuje ir gavęs pirm leidimą iš Kauno L. Kat. Moterų Draugijos, dabar tos pačios draugijos netvirtinamas. Išrandami kai kurie neformalūmai.

— Darbininkų apdraudimu besirūpinanti Taryba, veikianti prie prekybos ir pramonės ministerijos, patvirtino Šiaur-Vakarinės darbininkų apdraudimo draugijos įstatus.

Komitetai darbuojasi dabar išsijuoje. Apdraudimo tarifas tvarkomas, surašinėjamos šešių (Šiaur-Vak. kr.) gubernijų pramonės įstaigos, kuri turi teisių prigulėti prie apdraudimo draugijos, rašomi referatai, kurie bus skaitomi visuotiniame busimųjų narių susirinkime.

— Vilniaus kapitula laimėjo didelį žemės plotą Antakalnyje. Tas žemės plotas vadinas Jasinsko altarija. Ji buvo karo inžinierių valdyba užvaldžiusi. Puse tos žemės buvo jau seniau Vilniaus teismo rumai kapitulos naudai nuteisę, bet karo inžinierių valdyba skundėsi senatui. Dabar senatas karo inžinierių valdybos pasiskundimą atmetė. Dėl antros tos altarijos dalies byla dar eina. Kapitulos reikalas gina žinomas advokatas Vrublevskis.

— Miesto pajamos 1914 met. apskaitomos 1,861,066 r., t. y. 144,676 rubliais daugiau, ne kaip pernai. Išlaidos dar nesuskaitytos, bet, atsižvelgiant į kanalizacijos darbus, reikia spėti, kad deficitas turi būti didelis.

— "Kur. Lit." savo 279 numerį skelbia, kad vidurinių mokyklų ministeris įsakė šv. Jono susirišimą atsigynimui prieš sve-

niauskiui išvažinoti iš Vilniaus ir iš Vilniaus apskrities.

— Gruodžio 2 d. Kronštado laivyno jurininkas Andrius Krivcovas, 25 metų vaikas, tris kartus šovė į Vilniaus muitinės apskrities viršininko dukterį N. Arsenjevitę, 23 metų merginą, ir užmušė ją. Užmušėjas pats tuojau pasidavė policijai ir rankas. Velionė buvo nugabenta į šv. Jokubo ligoninę.

Užmušimo priežastis — meilė. Krivcovas skaitęs save sužiedotiniu Arsenjevitės, patyręs, kad ji žadanti už kito eiti, vyresnysis neklausdamas, važiuo Vilniun ir, iš merginos išgirdęs patvirtinimą priejuso prie jo gaudė, nušovęs ją.

— "Kur. Lit." administratorius K. Leščinskis, pasisavinęs apie pustučią tukstančio rublių, pasislėpė.

— Lietuvos žinios —

GIEDRAIČIAI.

Si parapija priguli į mišiasias lietuvių ir lenkų parapijas ir atsižymi savo nesutikimais. Riasių kelėjais yra lenkai, kurie dažnai nėra ištikrųjų lenkai, bet tik "lietuvių isperos," t. y. sulenkęje lietuviai. Dėlė tų riasių net buvo tiesmų. Neramumai ir dabar nesibaigia.

Pernai čia įsteigta "Blaiybės" draugija, kuri narių turi pusėtinai ir visgi šį tą veikia. Štai neseniai buvo suruošusi lietuvių vakarą, kuris nusisekė gana gerai. Apskritai draugija krita.

Yra čia taigpi Vartotojų draugija, kuriai betgi sekas abejotinai.

Korespondentas.

— Sąjūnis —

KAUNO GUBERNIJA.

KAUNAS.

— Lietuvių Rymo-Katalikų bažnyčių Kauno gubernijoje yra: parapijinių 201, filijinių—116, o išviso 317.

— Rygos Garsas —

— Kun. Pranaitį, kaip skelbia laikraščiai, ministerija neranda galimu paskirti Kauno vyskupu.

— Nemunu į užsienį išgabenta spalų mėnės 10 tukst. kub. sieksinių malkų už 330 tukst. rublių ir 600 tukst. rastų už 900 tukst. rublių. Viso labo, kaip iš to matome, daugiau, kaip už milijoną rublių.

— Lapkričio 17 d. įvyko visuotinas dramos-muzikos draugijos "Daina" narių susirinkimas. Susirinkimam apsilankė iš 60 tik 30 narių.

Iš valdybos apyskaitos paaiškėjo, kad praėjusiais metais buvo rengiama dažniausia vien nedidelė vakarėlių be vaidinimų, vien tik šokių. Didėsi vakarų taip pat buvo rengiama, bet didelio pasisekimo nesusilaukė. Apskritai, praėjusiais metais, kaip maži, taip ir dideli vakarai draugijai davė vien nuostolio. Bet, nežiūrint į tokias blogas aplinkybes, slopinančias "Dainos" gyvavimą, draugija tikisi, kad ateityje įstengsianti pasiekmingiau darbuotis.

Negalima tikėtis, kad tokia svarbi draugija, kaip "Daina," į kurią atkreiptos visų akių, būtų pamerkta žūti ir neįstengianti jau pakilti.

— Lietuvos žinios —

JONISKIS, Šiaulių ap. Satkunu dvaro perdėtinis, važiuodamas į Jurdaičių dyrą, kurs taigpi pridera Satkunu dvaro savininkui, pasergėjo 3 medžiotojus su šuniu. Išlaidos dar nesuskaitytos, bet, atsižvelgiant į kanalizacijos darbus, reikia spėti, kad deficitas turi būti didelis.

Ant Staškaus gi užpuolė piktadariai ir taip jam sudaužė galvą, kad ir jis pasimirė.

Tarp kaltininkų yra pasergėtas iš E. kaimo ukininkas S. valsciaus seniunas. Ant rytojaus S. pranešė urėdninkui, kad jis nužudęs du plėšikis, kurie norėję ant jo užpulti ir pinigus atimti. Vienok S. jo žentas ir dar 2 liko suimti.

"Tėv."

LINKUVA, Kauno gub. Neseniai vietinėje "Blaiybės" arbatinėje atsiuvo antrasis iš eilės L. K. Moterų Draugijos Linkuvos skyriaus susirinkimas. Apsilankė jame 60 moterų ir keletas vyrų.

Šio susirinkimo pirmininkė buvo p. K. Spudaitė. Jai, atidengusi posėdį, apipasaėjo apie tai, ką girdėjo Kaune ant visuotinio L. K. Moterų Draugijos susirinkimo. Paskiaus keleta moterų įnešė sumanymą, kad šventadieniais ir turgaus dienomis visos audės būtų uždarytos, to gi įvykdimui siūsti prašymą į tam tikrą valdžią.

Po tokių prašymų visos moteris žadėjo rašyti, o taip pat tikėjosi, kad daug atsirsų vyrų, pritariančių joms.

Ant galo Linkuvos klebonui, kun. Dz. Gudavičiui priminus ir išrodžius naudingumą ukei pagerinti staklių, liko nutarta parsiųti jais ir įstaisyti Linkuvosje drobių ir visokių audėlių (matėrijų) audimo mokyklą.

Dar prisirašius kleboniškai naujų sąnarių, susirinkimas užsibaigė.

O. Paukštis.

ŠIAULIAI. Šiauliuosna atsilankė marijavitų kun. Tulaba ir išbuvo visą savaitę. Vaikščiojo gatvėmis po krautaves, dalijo knygytes ypac tarnaitėms ir pradžioje kas mėnės lankytis. Dar pirmą kartą toksai svetytis atsilankė. Vienoj krautuvėj pasigyrė, kad įtaisysis Šiauliuose koplyčią ir kas mėnės atvažiuosius. Šiauliečiai patys, ypac namų savininkai, yra kalti, kad nesuripina Šiauliuose pastatyti antrą bažnyčią ir daugiau kunigų pajieškoti. Niekur, turbūt, žmonės nėra tokiu vargo su dvasiškais reikalais, kaip Šiauliuose, kur ant 20 tukstančių katalikų tėra tik 3 kunigai.

Iš tų trijų, džiaukonas retai kada buna namie, kamendorius išvažiuoja kalėdotų, tepalika tik vietnas. Gaila žinėti, kaip žmonės stovi per dienas prie klaukyklos ir grįžta be nieko namon. Arba prie ligonio suvažiuoja keli vėžėjai, stovi pusę dienos, kol su laukia kunigą nuo kito ligonio parvažiuojant. Nesuprantama, kodėl Šiauliuose taip yra, kad kunigo truksta; todėl ir marijavitai turės pasiseikimą.

Blaivininkas.

— Apie ištikusią Šiauliuose baidisią žmogžudystę dar pranešama, kad sumtasis Frenkelio odos fabrikos vyresnysis darbininkas buvo nurodęs savo pagalbininkais 9 kitus to paties fabrikos darbininkus, bet tie visi pasirodė nekaltais ir liko paliausiuoti. Kiti žmogžudžiai dar nesurasti. Nedoreliai pirm prasizengimo būvę susirinkę miesto pakraštyje visuose namuose pas tulą moteriškę su 10 metų sunum ir gėrę. Paskui tą berniuką atsivedė prie Goldbergo buto, įkėlė vidun per langelį, ir berniukas atidargė jiems duris. Namų artimoje rasta išbarstyti 225 rub. ir perlų (žemčiūgių) ir karolių.

— Rygos Garsas —

KUPIŠKIS, Ukmergės ap. Tai nemažas miestukas, dabar čia įvedama elektros šviesa; elektrą yra gaminama žydo kinematografe, iš kur ir eina per vielas. Už elektros lemputę imama po 10 rub. į metus.

— Rygos Garsas —

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA, Kauno gub. Pas mus gyveno pusiau apjakusį daktarka, kuri, ste-

buklingu būdu gydydavo "rožes." Pagal jos gydymo metodą: kiekvienas ligonis pirmiausia turi rožę. Ir ji savo šnabzdėjimu gydydama rožes, puikiai naudodavosi iš žmonių, kurie iš gana toli plaukdavo su "rožėmis" pas seniką. Dabar ji pasimirė, ir sako, mirdama, savo stebuklų galybę perdavus savo dukterei, kuri, eida motinos pėdomis, aklaus žmonių išnaudoja.

A. iš R.

— Rygos Naujienos —

UŽPALIAI. Ukio ratelis pradeda pamažėli sukstis. Antai išsi-rasė vagoną druskos, o dabartės vėl rūpinasi apie geresnį sutvarkymą pieno. Tam dalykui sandonamą seperatoriui pastatyti, kuri gauna nuo valdžios su apmokamu per 3 metus instruktorium. Taigpi paskolos bankas ne po ilgam gal pradės gyvuoti. Ir "Blaiybės" skyriaus laukiamas.

Šventosios mylėtojas.

TIRKSLIAI. V. Liupšiaus su-degė jauna, daržinė kutės, pašaras ir javai. Nuostolių apie 3,000 rb. Pasaulio Skruzdėlė.

SIMKAIČIAI. Simkaičių valscinė yra daug apsišvietusių žmonių, kurie daugel išrašo visokių laikraščių, gerai veda ukį ir t. t. Vienas ukininkas įtaisė Simkaičiuose maldūną su gariniu pečiu, prie kurio yra pritaistas tartokas lentoms pjauti ir mašiną guntams dirbti.

Simkaičių kaime yra valsciaus rastinė, dviklasė mokykla, viena aludė ir traktierius.

Simkaičių Kukutis.

— Saitinis —

PANEVŽYS. Vartotojų draugijoj žadama parduvinėti knygos ir laikraščiai ir priiminėti laikračių prenumeratą, jei tiktai gaus vyresnybės leidimą. Gubernatorius neleidžia "Aido" nariams ir jų svečiams taistyti šeštadieniais šeimyniškų vakarėlių todėl, kad visuotinių susirinkimų, kuris tai buvo nusprendę, pripažino neteisėtu.

Vapsva.

— Viltis —

VABALNINKAI. Šiame miestyje krikščionys kaskart daugiau perkasi namų, įstaiso krautuvėles ir šiaip jau kokias amatinės užsima. Daug sugrįžusių iš Amerikos vabalninkiečių perkasi namus nuo žydų, mokėdami kar-tais ir labai brangiai. Geriausios vietos ir namai liko išpirktos "ukio ratelio," kuris varo nemažą prekybą ukiais padargais. Dabar gi, atsiradus vartotojų draugijai, visa prekyba baigia pereiti prie draugijos, žydėliai gi pamažu kraustosi į kitus miestelius ir Amerikon. Amatais irgi vis daugiau užsiima. Moterų draugija turi nėrimo įstaigą, kuri negali valioti užsakymų išpildyti. Taigpi audėjų dirbtuvė suėmė visus audimo darbus, kuriuos seniaus atlikdavo visoki atėjūnai. Salmių sodinuje Bratėno ir Vincinių įtaisytas garinis malunas mala dviejomis girnomis, piklevoja ir kruopas dirba. Darbo turi užtektinai. Panašų malūną ketina įtaistyti iš Zizonių pora vyrų M-nas ir K-skas. Ukio ratelis ketina užsiimti linų prekyba ir jau yra nusintęs net 5 rūšių prabas Maskvos fabri-kantams. Vabalninkų parapija viena pati galėtų pristatyti linų už kokį pusantro milijono rub. Taigi ir lietuviai kaskart labiau suprantą ir atsena kelią "Ameriką" savo tėvynėje. Ukiskoms ir pramonės įstaigoms "ukės ministerija" lengvai suteikia pašelpas ir paskolas, tiktai reikia mokėti jomis naudotis.

Klausutis.

— Rygos Garsas —

POZELVA, Ukm. ap. Kunigas Žebrys, Pozelvos (Ukm. ap.) filijalistas, Vilniaus teismo runy liko nubaustas 22 dienom tvirtovės už tai, kad mergaitės vaiką užrašė, kaip gimusį iš tėvų, siūbą emusių.

— Lietuvos žinios —

SUVALKŲ GUBERNIJA.

SUVALKAI. Įkurta liudies mokytojų kursai. Mokslas prasilejo nesena. Lietuviams svarbu pasinaudoti.

— Kaip daugybėje kitų Lietuvos miestų-miestelių, taip ir Suvalkuose viešpatuoja lenkų kalba. Nors lietuvių čia nemaža ir lietuvių kalbos neretai girdėsi gatvėse valdininkų, amatininkų ir tarnaičių tarpe, vis dėlto viešai lietuvių kalba retai kur vartojama. Net ir bažnyčioje iki šiol negirdėjome pamaldų lietuvių kalba, nors dauguma Suvalkuose kunigų lietuviai. Viena-vienintelė vieta, kame lietuviai viešai girdi savo kalbą, tai įkurtoje 1905 m. draugijoje "Vienybė." Pirmiaisiais ir antraisiais draugijos gyvavimo metais draugijos nariai stropiai darbuosis. Dažnai rengdavo vakarėlius ir ne tik šlaini ir šokių, kaip dabar, bet ir surengdavo rimtų vaidinimų.

Nuo 1908—11 metų "Vienybė" nutarė pasilesti. Per metus vos įstengia surengti vieną-du vakarėlių, ir kursais, išvažiuos iš Suvalkų p. Matulevičiui, nesirūpinama. Tik 1911 m. naujų spēkų atsiradus, pastebima šloks-toks darbavimas, nors ir ne-perdidelis. P. Marčinkaitis su-ruošė chorą, buvo manoma atnaujinti kursus ir t. t. Dabar "Vienybėje" pastenkinama tuos, kad per mėnesį surengia vieną dieną ir šokių vakarėlį. Į vakarėlius lankosi daugiausia mok-sleivių, valdininkų. Intelligentų vakarėliuose matyti gana retai.

Selv. Apžvelvis.

— Lietuvos žinios —

MIROSLAVAS, Seinų ap. Jau nuo senai gyvuoja čia Vartotojų Draugija "Ziedas." Dabar draugijai ne aršiausiai klotasi; apyvarta žymiai didinasi. "Ziedas" gyvuoja vien aciū miroslaviečių palaikymui, už ką juos galima drąsiai pagirti. Daugelis iš jų griežtai laikosi savo krautuvės.

Varpelis.

NAUMIESTIS. Čia kuriamas taupomoji-skolinamoji draugija, renkama aukos Mariampolės "Žiburio" namams, steigiama "Gabilijos" skyrius. Varg. Jasulaitis surengė puikų chorą, prie kurio priguli apie 50 žmonių. — Buvo atvažiuojęs kaž-koks lenkas su paveikslais, kuris, sakėsi, renkęs pinigų "Saulės" namams Kaune. Kai-kurie spėjo, kad tai busis apgavikas, ką paskui patvirtino "Saitinyje" išspaudintais kun. Olsausko laiškas. Tasai lenkas statė paveikslams kainą po 3 rub. 50 kap. ir prašė rankinių po 1 rub.

J. K—nas.

SEINAI. Kleivų kaime pasimirė a. a. ukin. Pranas Marcinkevičius, pragyvenęs apie 42 m. Jisai buvo geras žmogus ir karstas tėvynės Lietuvos mylėtojas. Susipratęs jaunimas per jo laidotuves gražiai pagiedojo.

P. Leontikas.

UDRIJA, Kalvar. ap. Sudegė Udrijos bažnyčia. Iš vidaus nieko neisnešta.

VILKAVIŠKIS. Pastaruoju laikų Vilkaviškio apielinkėję pradžioje žmonės mirti kokiai tai nepaprasta liga. Čia žmogus, rodos, sveikas, tik staiga krito ir jau negyvas. Tokia liga šiomis dienomis pasimirė Oskabaių kaimo uk. Juraitis.

— Saitinis —

— Neseniai čia naujai pradėjusi gyvuoti Vilk. Vartotojų Draugija pradeda gerai plėtotis, kame daug padeda jos nariai, veddami savo ukų produktus: daržoves, surius, sviestą, medų ir t. t. Tuos daiktus nuperka, arba ima komisian. Drįja tvarkys ir pieno pardavinėjimą, kad ap-rūpinus šiuo svarbiu produktu savo narius miestelėnus.

— Lietuvos žinios —

— Bet vis dėlto pradžioje

dar gerai aprūpinta ir neturi didelio pasirinkimo. Taip, negalėjo atlikti umy pareikalavimų kelių krautuvų—prieš Kalėdų šventę gana didelių.

Su laiku, žinoma, tas nepasirinkimas, V. V. Dr-jai turi savo salę ir išnuomoja ją kiti dr-jų susirinkimams, kas svarbu žinoti, nes, pvz., buvo atsitikimas, jog kartą dang turėjo rūpėti M. U. Dr-čė, kol surado Vilkauskiję salę.

— Lietuvos žinios —

ZIPLIAI. Naum. apskr. Vietinio dvaro dabartinis savininkas, pirks jį iš Potockio, nori gauti 1,800,000 rub. Vienas pirklys iš Maskvos duoda tik 1,500,000, o Kauno valstiečių bankas 1,800,000 rub. popieriais arba 1,600,000 grynais pinigais. Matyt, dvaras teks bankui, nes jau antras mėnuo, kaip matuojami laukai ir girios.

— Viltis —

MASKVA. Skaitydami mūsų laikraščius, tėjimė, kad vakarais, kitokius bendrus pasilinksminimus daugiausia esantieji ne Lietuvoje teapraso. Nenorėčiau tame matyti apsilėidimo anų. Lietuvoje likusiųjų, tik pasakysiu, artimesni ryšiai tėjimams saviškių tarpe sveturi. Ten tik mums pastebimi, nereikalingieji atskirumų, šauksmai vienyti.

Taigi pradžia bus tokia: Lietuvių draugija angstiesnių Maskvos mokyklų moksleiviams šelpiti sumanė rengti eilę savo vakarėlių su nedideliu programu ir "būtu"—su arbata ir užkandžiu. Pirmas toks vakarėlis įvyko lapkričio 24 d. Vakaras prasidėjo koncertu ir deklamacijomis. Keleta draugų padainavo lietuvių ir rusų kalbomis, keletas draugų padeklamavo, net smulkiu būdu pagriežė, ir choras buvo sudarytas. Išklausę tą programėlę ir išsiočiant dainai priėjo, atsilankiusieji pasako ir kitai linksmos. Bešokant, buvo nemažai šokta ir tautinių šokių, žaislų; vienu žodžiu, šis vakarėlis išėjo kur-tai lietuviškesnis, kaip ašas, didysis koncertas. Smagu buvo žiūrėti ir jausti, kaip lietuvių jaunomėnė (atsilankė kuone išimtinai vieni moksleiviai) ne tik tarpu savęs ryšių sudaro, susipažįsta, susitartina, bet ir su latviais ima ryšių megsti; vadinaš mūsų jaunomėnės gyvenimas sveturi jau platesnį užima vėgą. Ir jau vakarėlių užbaigiant, besiskirstant, jaunimo kuopelė, bedainuodama "Namo, broleliai namo, namo," atėjusi iš gilumos kito kambario, sujūdino visus, ir visą salę pripildė galin-gas jaunų balsų skambėsys. Turėsimė vilties, kaip dabar visi būvo susivieniję šią dainelę bedainuodami, taip ir tolimesni atei-tų tokių vakarėlių lankymas savo naudą apreišk, vienydamas jie-gas. Apilankiusiųjų buvo 100 žmonių suvisrum. Dėja tik, kad Maskvos darbininkai-lietuviai jokių gyvybės ženklų neapreiškia.

K. T.

— Lietuvos žinios —

LIEPOJUS. Paskutiniiais laikais pastebimas išeivių grįžimas iš Amerikos. Grįžta jie dideliais būriais. Nisi sakosi daug nesma-gumų ir užsivilių prityrę. Vienas tik garlaivis "Caras" pargabeno iš Amerikos 700 nusiminu-sių išeivių.

— Lietuvos žinios —

— Šeštadienį, lapkričio 23 d., Liepojus geležinkelio dirbtuvės "statnieji" tarnautojai už lapkri-čio mėnesį gavo pirmą kart algas su priedėliais. Algos skaitos pa-didintos nuo praėjusio rugpjūčio 1 d., tačiau pirmuosius 3 mėnesius jų priedėlių nedavė, o išskaitė pensijos kason. Todėl to laimin-go lapkričio mėnesio tarnautojai laukė didelių nekantrumų. Dabar, pradėję gauti padidintas al-gas, galės kiek lengviau atsidusti ir žemieji geležinkelio tarnai, nes buvęs ligioli taip skurdus jų pa-dėjimas, vis dėlto dabar kiek pa-gėrėjo. Sargai, gavusieji ligioli mėnesinės algos po 24 rub., da-bar gaus po 30 r. suvisrum, o pa-prastųjų kantoninkų mažiausios algos bus apie 50r., didesnės 60 suvisrum.

Dabar iš geležinkeliečių užvis blogiausiame padėjime bepašlie-ka juoda darbai. Nors buvo gir-dėti, kad ir jiems mažiau kaip rublį nebebusią mokama, tačiau dirbtuvių bei depų naujiems dar-

bininkams ir ligioli temoka po 80 k. dienai. Geležinkelietis.

— Viltis —

MINTAUJA. Labai nusisek-čia surengtas lietuvių vakaras, kuriame, dalyvaujant Rygos "Kanklių" artistams, vaidinta "Vaidilaitė." Žmonių buvo labai daug. Išėjo negrįžti tik pabaiga, o to priežastis—svaigalai.

— šaltinis —

— Aplinkraščiu įsakytą polici-jai sergėti kinematografuose sce-nas darbininkų gyvenimo, kad ne būtų rodomos darbininkų gyve-nimo sunkios sąlygos, kurios ga-lėtų sukelti darbininkų neapy-kaną prieš darbdavius.

— Lietuvos žinios —

MAŽOJI LIETUVA.

Rinkimas aukų Duonelaičio pa-minklui statyti. Jau nekartą mu-sų minėtasis komitetas Duone-laičio paminklui statyti, kad pa-minėjus Duonelaičio gimimo die-nos 200 metų sukaktuves, galop pradeda viešai darbuotis. Maž. Lietuvos laikraščiuose tapo pa-talpinatos tojo komiteto atsiskaui-mas, kame primenama visa Duone-laičio svarba mūsų tautai, ra-ginama visi arčiaus susipažinti su dainium, jojo gyvenimo bei darbais, praplatinti kaip galima daugiau jojo raštus tarp lietuvių. Svarbiausis atsiskaitimo tikslas tačiaus tame, kad sužadina bei sukėlis Maž. Lietuvos visuomė-nę dėti aukas statyti pačiam pa-minklui, kuris, kaip žinome, su-lyg komiteto nutarimo, turės bu-ti pastatytas ant Rambynkalnio. Dar prieš minimojo atsiskaitimo pasirodymą pradėjo iš įvairių Maž. Lietuvos dalių plaukti au-kos, nors ir neperdidelėmis su-momis. Iš to galima spręsti, kad tenykštėje visuomenėje yra prie-jautos užmąnytam darbiui. Ar tos priejautos užteks darbiui iki pačiam galui davaryti—parolys ateiti.

Klaipėda. Ir priežasties nelai-mingos meilės, nusinuodijo jauną 18 metų mergina. Savžudė nu-vežta ligonbutin, kame ir pasi-mirė.

— Klaipėdoje "Vienybės" dr-ja turėjo skaitlingai lankyta va-kara, kame buvo laikyta paskaita lietuvių kalboje. Paskaitą laikė p. Baltris, buvęs "Apžvalgos" redaktorius. Paskaitos tema bu-vo tautiška.

Ragainė. Čia Vyduo vedamo-sios "Lietuvių Giedorių Drau-gystės" įjiegomis tapo surengtas lietuviškas vakaras. Programas susidėjo iš gan plačios koncerti-nės dalies ir vaidinimo. Programo pradžioje Vyduo vedamas cho-ras sudainavo 5 dainas. Žmonės čia lietuviški dainų, ypač choro atliktų, senai jau negirdėjo; ta-įspūdis iš tų dainų klausytojose pasiliko gilus. Paskui vaidinta Vyduo parašytoji "Lietuvos Pa-sakėlė," gražus, įspūdingas ir gi-liu tėvynės meilės jausmu prie-intas veikalėlis. Kaip iš visa ko galima spręsti, vaidinimas žmo-nėms labai patiko. Pabaigus šį veikalėlį vaidinti, dar padai-nuota keletas dainelių, suvaidin-ta dar pora veikalėlių. Tuom programos ir užsibaigė. Pasteb-ėtina, kad, nors Ragainė skai-tosi grynai lietuviški miestų, sin-vakaram prisirinko daug vokiečių, daugiau negu lietuvių. Mūsų žmonės tenai kol-kas dar miega.

N.

Tilžė. Maž. Lietuvoje yra su-sitvėrusi Tėvynės Myletojų Dr-istės kuopa, gyvuojanti Tilžėje. Gruodžio 14 d. turėjo savo me-tinį susirinkimą. Kuopa dabar gan retai daro susirinkimus. Pir-miausias dažniau susirinkdavo. Da-bartinis kuopos narių skaitlius siekia 24. Kitiems metams pa-liktas pati valdyba.

Tvanai. Gruodžio mėnesyje, ačiū nesiliovusiems lietams ir di-deliu vakariniam vėjui, užtvė-nio Baltijos juriu pakrantės, ir vanduo apšėmė daugelį kaimų. Nelaimė buvusi taip didelė, kad šauktasi pagelbos iš kitur. Nu-kentėjusiųjų nandai įvairose vie-tose rinkta aukų.

Budvėčiai. Čia šeši vyrai, be-gaudydami riedžius užtvėnuose, upeje, išvirto iš luoto. Penki laimingai išsigelbėjo. Šeštasis pri-gėrė, palikdamas našlę su 3 ma-žais kūdikiais.

IS AMERIKOS.

AUTOMOBILIŲ TURI KAS 48 ŽMONĖS.

Topeka, Kans. Niekur gal ant svieto nėra tiek automobilių, kiek jų yra Kansas valstijoje, nes čia ant 48 žmonių išpuola vienas au-tomobilis. Daugiausia jų yra Edwards pavietij, kur kas pen-ka šeima turi savo automobilį. Vieną tik mėnesį išpiko čia 39-945 automobiliams laisnius.

PASKENDO LAIVAS.

New York. Penkiolika mylių nuo Sandy Hook paskendo vel-kamas garlaivis "Manuel Calvo," vežantis aliejų laivais. Jis turėjo 35 įgulos žmones, bet kas su tais žmonėmis atsitiko, nežinia. Jo gelbėjimo valti jau pirmą pa-griebę jurių vilnių, todėl valtyį žmonės gelbėtis negalėjo.

PAČTO RAPORTAS IR REI-KALAVIMAI.

Washington, D. C. Su pagelba pačto, panaudoto prigavingiems tikslams, pereitose metuose vi-sokios prigavingos firmos nuo lengvatikių išviliojo 129 milijonus doliarų. Pačtas todėl reikalauja, kad jam būtų leista nepriminti nei jokių siuntinių persiuntimui nuo nesuvisu teisingai, nuo nuži-riųjų firmų.

MIRĖ ŽINOMAS POETAS.

St. Louis, Mo. Pasimirė žimo-nas poetas, filozofas ir laikraš-čių leidėjas Eugene McKnight. Į kapus jo kūną lydėjo miesto valdininkai ir daugybė gyventojų miestui Madison ir Venice, Ill. Jį užmušė apopleksija pereitą penktadienį.

6 SIEGEL'O KRAUTUVĖS TEISIMO GLOBOJ.

Dvi didelės departamentinės krautuvės New York'e, viena Bostone, viena ekspreso kompa-nijai ir viena didelė krautuvė ir bankas Siegelio atsisakė į tei-smą su prašymu tas visas įstai-gas savo globon paimiti. Šios įstaigos per metus turi apie 40 milijonų doliarų įplaukinių.

BYLA KUNIGO SCHMIDTO.

New York. Byla kunigo Jono Schmidto, užmušusio savo nu-mylėtinę Oną Annueller, rods pasibaigė, bet nieks iš to neišėjo, nes prisaikintieji teisėjai negalė-jo suitaikyti. Du prisaikintieji nesutiko kunigą kaltu pripažinti. Todėl kunigą vėl kalėjiman nuga-beno, ir jis bus antrą kartą tei-siamas. Antra jo byla prasidės sausio 12 dieną.

SUKAPOTAS ŽMOGAUS KUNAS SKRYNIOJ.

New York. Prie vieny namų ant Pitt st. rado pamestoj skry-nioj sukapotą žmogaus kūną. Į trumpą laiką tai jau trečias New York'e panašus radinys. Dabar surastas kūnas yra 24 metų vy-riškio Jono Kremen.

FARMŲ VAISIAI.

Pereitose metuose fermeriai surinko žemės vaisių už 10 mi-liardų doliarų, o pelno turėjo 5 milijardus. Javų surinkta už \$2,896,000,000; gyvulių užauginta už \$3,650,000,000. Vertė far-me-rių produktų vienu milijardu dol. buvo didesnė negu 1912 m. Da-bar Jungtinės Valstijose yra 6,600,000 farmų.

KAIP SAVO LAIKE BUVO LONDONE.

W. Homestead, Pa. Žinomas čia pilnas Henry Rokavski mir-tinai pašovė konstabelį Marting Windt ir du kitų vyrų ir pasi-įslėpė vienuose mažuose namu-kuose, pirmą nušovė nenorėju-sią jį įleisti namų gyventoją Es-teldą Jebbik. Namus tuos ap-gulė 200 ginkluotų vyrų, bet plė-šikas jų neprisileidžia.

NORI APSUNKINTI IS SVE-TUR BULVIŲ ĮGABENIMĄ.

Washington D. C. Žemdirby-nės sekretorius, norėdamas padė-ti Amerikos bulvių augintojams, sumanė apsunkinti gabenimą bul-vių iš kitų kraštų, įtaisyti kva-rantiną atgabenamoms iš kitur bulvėms, nors, kaip iki šiol, vi-soki bulvės naikinti vabalai pirmiausia atsirado Amerikoje, o iš čia tapo Europon atvilkti. Kad apsunkinimas bulvių įga-be-nimo gali padėti bulvių auginto-jams, tai taisybė, bet ar tas pa-dės ir bulvių valgytojams, ko-

Photo by American Press Association.

MEXIKOS PASIUNTINYS I JAPONIJĄ.

Mexikos diplomatas F. de la Barra, kuris tapo pasiūstas Japonijon, kad gauti pagalbą Huertai. Washingtono valdžia atydžiai jo žingsnius seka.

kių, turbūt, yra daugiau negu augintojų, apie tai reikia abejoj-ti: turės už bulves brangiau mo-kėti ir iš žemdirbių ministerio užmąnyto, turbūt, nesidžiangs.

PRIEŽASTIS NELAIMIŲ KASYKLOSE.

Atlanta, Ga. Dr. Joseph A. Holmes, perdėtinis inžinierių sky-riaus "American Association for the Advancement of Science" savo prakilnoj aiškino priežastis tankiai atsitinkančių Amerikoje nelaimių kasyklose. Kaip svarbiausia tų nelaimių priežastis, esanti stoka savitarpinio intere-savimo darbdavių ir darbininkų ir stoka reikalingų padavadijų iš valdžios pusės. Mirčių nušim-tis tarp kasyklų darbininkų esąs pasibaikėtinas ir yra tikra tautos nelaimė.

MOTERIS NORI SAVO VYRĄ PARDUOTI.

Boston, Mass. Radusi apgar-sinimą, jog mergina Maria E. Chandler per laikraštį pajiesko apsigydimui vyro, moteris A. Be-dell parašė jai laišką, siūlydamą jai pirkti už \$1,000 jos vyrą. Mergina tą pasiūlymą pagarsino laikraščiuose. Kaip girdėt, vyras sutinka, kad jį mergina parduo-tų, tik kas-žin, ar mergina jį pirkti norės.

PASIMIRĖ AMERIKOS RAS-TININKAS.

New York. Gauta čia žinia, jog sausio 2 d. Dufunial Springe pasimirė žinomas Amerikoje kal-bėtojas ir raštininkas Wallace Bruce, išgyvenęs 70 metų.

SUGRIUVO TRIOBA.

South Bend, Ind. Sausio 2 d. sugriuvo čia veni namai. Už-mušta prie to 3 žmonės: chinie-tis, baltpalvis ir negrė.

ŽIEMA IR ŠALČIAI.

Cleveland, O. Sausio 3 d. čia siautė sniego dargana, buvo taip-gi dideli šalčiai. Karai negali, kaip reikia, bėgioti, geležinkelio traukiniai vėlinasi, nes keliai sniego užnešti.

PABĖGO 39 MEXIKONAI.

Bronsville, Texas. Iš sumtių ir čia laikomų Mexiko kareivių, perbėgusių rubežį, 39 kareiviai pabėgo vėl į Mexiko pusę.

RADIUM IR VĖŽIO LIGA.

New York. Dr. Russell Han-cock mėgino su radiumu pagelba gydyti vėžį ir ant trijų ligonių pritaikymas tos medegos pasi-rogė pasekmingas: ant vienos mergaitės po trijų radiaus pritaik-mųjų skaudėjimai ir išstinimas išnyko. Nuo radiaus pasigerino ir sveikata kitų dviejų ligonių.

MUITAI IR MĖSA.

Washington, D. C. Panaikinus muitus nuo mėsos, Amerikon ga-bena vis daugiau mėsos iš kitų

kraštų. Spalių ir lapkričio mėne-siuose atgabenta 18,000,000 svarų jautienos, arba triš syk daugiau negu 1912 metuose per tą pačį laiką.

UŽMUŠĖJAS ISTRUKO.

Birmingham, Utah. Mexikonas Ralph Lopez, kuris užmušė še-sis žmones, pasislėpė aplėsty kasyklų oloj. Iš čia mė-ginta jį išvaryti nuodingais ga-rais, bet nieks jo išeinant ne-matė, kasyklose jo taipgi nera-da. Taigi, matyt, jis pasinaudojo iš tirtos miglos ir pro dabojan-čią olą sargybą pabėgė į kalnus.

GAISRAI.

Indianapolis, Ind. Sausio 2 d. sudegė čia įtaisos E. O. Langen Cloak Co., krautuvės W. K. Stewart Book Co. ir S. Ayers & Co. Nuostolių padaryta ant \$400,000.

New York. Prie Monroe gat-vės sudegė dideli muro namai. Ugniagesiai per liepsną negalėjo vidun įeiti ir išnešti ten esančius žmones. Sudegė 8 žmonės, o 3 mirtinai apdegė, 20 gi laimingai iš dangaus triobos kopėčiomis pulpo. Ugnis užgimė nuo pa-dugimo, bet padegėjo nepasisekė sugauti.

NELAIMĖS ANT GELEŽIN-KELIŲ.

Memphis, Tenn. Čia susimušė geležinkelio traukinys su gatvi-niu, pilnu žmonių karu. Prie to užmušta penki žmonės, o daug jų sunkiai sužeista.

PERSIKĖLĖ I ILLINOIS VALSTIJOS PUSE.

St. Louis, Mo. Šešios medžio apdirbimo firmos, kurioms tei-smas uždėjo pinigines bausmes už sulaužymą Shermano teisų, perkėlė savo dirbtuves į Illinois valstiją, į East St. Louis, kad bausmių nereikėtų mokėti. Išvi-so nubausta 25 firmos; tai gal ir kitos persikraustys taipgi į ki-tas valstijas.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS DORRISVILLE, ILL.

Nušovė lietuvi—liko nekaltas. Gruodžio 26 d. amerikonas John Rogers nušovė lietuvi Vincentą Jakubavičių (Walem Peletene-koe) 43—44 metų amžiaus, tu-rintį Lietuvoj 10 vaikų. Dirbo mainose Wasson, Ill. (8 mylios atstu nuo Dorrisville), retkarčiais atsilankydamas pas Simoną Kras-nauską, pusbrolių, pas kurį ir minėtoį gruodžio 26 d., parėjęs iš mainų, atvažiavo apie 5 va-landą vakare. Pas Krasnauską buvo keletas pažįstamų, kurie šnekučiavo tarpe savęs ir pr-putį girksnojo, Viskas buvo iš-pradžių gerai. Kiek vėliau A.

Jasionis atsivedė Jack Wilson (mainų boss'ą), bet jam negražiai apsiėjus, kaip kalbama, išvedė jį laukan pro duris. Jis, sakoma, lauzėsis atgal, bet jojo neleide. Tik vėlonis, išėjęs ir jį pastu-mėjęs, sakydamas: "geraut." Wilson buk atsakęs "I'll show you, never mind, God d—m, you honkies." Tai galėję buti apie pus-astuntą valandą. Apie astun-tą išsirušė ir Vincentas prie strytkario, o apie 10 minutų po 8-tos jau buvo nušautas.

Kaip Vincentą Jakubavičių nu-šovė John Rogers ir už ką, lietu-viai nežino, tik spėja. Nušovė priešais lietuvių stubas. Girdė-dami šuvius ir vaičiojimą, lietu-viai nėjo tuojaus žiūrėti, bijo-damiesi, kad netektų patiems.

Stai ką užmušėjas John Ro-gers pasakoja: Uždaręs pool-room, ėjęs ant strytkario ir pri-ėjęs iki tai vietai, kur muso-vė vėliaus žmogų, "foreineris" (svetimžemis), paprašęs jojo deg-tuko. Jis davęs. Nepažįstamasai užbraukęs degtuką, turbūt, kaip užmušėjas sako, pažinęs jį, ne-taręs "Throw up your hands," Rogers, atatupsčias eidamas, klansęs: "What?" Užpuolikas atkartojęs "Throw up your hands God d—m you," laikyda-mas rankas, tartum turėję re-volverį.

Rogers, eidamas atpakaliais, užėjęs ant ko tai ir pavirtęs. Jau ant žemės gulėdamas, du sy-kiu iššovęs anam į krutinę. Žmo-gus sunkiai krito ant žemės.

Kiekvienam iš lietuvių aišku, kaip diena, kad žmogus 43 metų, du mėnesius pabuvęs Amerikoje, ne-mokės tokių sakinių, kaip: "Throw up your hands," "Throw up your hands, God d—m you," tai viena; o antra a. a. Vincentas būvęs žmogus mandagus, gražiai apsidėdavęs, darbi turėjęs ir nieko jam ne-buvo panašaus tam, kad kas nors palaikytų jį valkata (bomu) ir nušautų, kaip Rogers kad pada-rė. Gruodžio 23 d. 1913 m., iš-girdomas, jog Coroner jury Joną Rogers pripažino nekaltu, o a. a. Vincantą užpuoliku. Tai jau 4 lietuvius nušovė amerikoni ir viena lenką, o visi liko pripažinti nekaltais. Nekaltais lieka ame-rikoni, kad nusauna ateivi, ir matant kitiems. Taip buvo lap-kričio 19 d. 1911 m., kada poli-monas nušovė Kazimierą Gotau-tą. Tris liudininkai lietuvi matė, kaip policmonas šovė du sy-kiu į orą, o trečią į a. a. Kazimie-rą, kurį ant vietos nušovė. Tei-smas išsiseino.

Lietuviai susirupinę. Nežino, ka reiktų daryti. Gal lietuviui advokatai tartų žodelį?

Gailius.

Red. prierašas. Gavome žinių apie tą patį atsitikimą ir iš dviejų kitų žmonių, pp. J. Jusevičiaus ir Vinco Vitunsko, kuriuodu bendroose ruožuose patvirtina aug-ščiaus tilpusias žinias apie taip netikusį ir neleistingą amerikų pasielgimą lietuviams.

IS WATERBURY, CONN.

Ruošiasi prie seimų. Sugriuvo bendrovė. Vietinė 11-ta S.L.A. kuopa ir 5-ta T.M.D. jau pra-dėjo ruoštis prie seimų, kurie čia atsibus ateinančios vasaros pra-džioj. Minėtų kuopų išrinkti ko-mitetai tuom tikslu laikė susi-rinkimą gruodžio 25 d. S.L.A. ir T.M.D. seimai, kurie atsibus tuom pačiu laiku, nutarta šaukti gegužės 24 d.

Jų surengimu rupinsis tam tik-ras komitetas, į kurį įrinkta: A. J. Povilaika—pirmininku, A. Lazdauskas—jo pagalbininku, J. Žemantauskas—raštininku ir J. Šilimas—jo pagalbininkas. Sisi-ai komitetas turės dar įvairius sub-komitetus, kuriems bus paskir-tyti įvairūs darbai.

Seimų apvaikščiojimo progra-mas, kol kas, dar neapdirbtas, vienok jau dabar žinoma, kad kompozitorius Mikas Petrauskas jame dalyvauts, ruošdamas pasta-tyti laike šieno žinomą melo-dramą "Birutė."

— Susitvėrusi čia valgomų daiktų pardavinėjimui bendrovė iširo, nes, įkorporavus ją, vėliaus pajininkai neįnešė savo pajų, ir bendrovė negalėjo išpildyti val-džios reikalavimo, kad sudėtų jų Naujų Metų \$1,250.00 į banką. Bendrovė, turėjo 73 narius, bet ir iš jų tik 19 buvo įmokėję po \$25, o kiti savo pažadėtį pajų neįnešė. Todėl laike direktorių mitingo nutarta likusiais pini-gais pasidalinti.

Tai jau antra pas mus ben-drovė, kuri taip niekais nueina. Žmonės skundžiasi ant brangu-mo, o kada susitvertia bendrovė, kad galima būtų tuos valgonius daiktus pigiau gauti, tai tada jos neremia,—matyt, naudos ne-supranta.

Kalvietis.

M. Petrausko koncertas. Gruo-džio 28 d. svetainėje prie 103 Green gat. atsilbuvo p. M. Pet-rausko koncertas. Koncerto pro-gramas buvo platus, kuone iš 20 numerių susidedas. Bu-vo kaip vokalinės (balsinės), taip ir instrumentinės muzikos. Di-desnę dalį programo atliko pat-sai p. M. Petrauskas.

Publikos buvo prisirinkusį pil-na svetainė, ir koncertas matomai visiems labai patiko. Artistai at-liko savo užduotį kuopuikliausiai, ir žmonės grįžo namon patenkinti, linksmais veidais, bent valan-dėlei užsimiršę kasdieninius ru-pescius. Kai-kurių žmonių iš-reikšta pageidavimas, kad p. Pe-trauskas parengtų dažniau tokių vakarų, nes tikrai tokiose va-karuose esą galima aiškiai pama-tyti, kaip laipsniškai kyla ir plė-tojasi lietuvių dailė. Iš kitos pu-sės panašus vakarai yra galingu įrankiu kovoje prieš girtuoklystę, kadangi žmonės, lankydami to-kius vakarus, paskui drovisi eiti smuklėna ir tokiu būdu palengva atpranta nuo girtuoklystės.

Smuikorius.

Vakaras. Gruodžio 29 d. pe-reitų metų Skystimo "trupa" vai-dino "Genovaitę" bažnyčios nau-dai. Nors jau buvo vaidinta apie keturis sykius, bet kunigėlini baž-nyčioje pagarsinus, žmonių prisirinko pilna svetainė.

Apie atlikimą rolių neverta mi-nėti, vien paminėsi čionai ne-kurias vietas, kad parodžius tu-lus netikimus. Kuomet duoda gaudą, kad užpuolė mairai ant pilies, vietoje trimto, naudojo grindų bildešį; kuomet Golius pradeda kalbinti Genovaitę su juo apsišviti, o toji nesutinka ir pradeda žėgnoti kryžiumi, tai ji jo neturėjo; pamatęs Golius, kad Genovaitė neturi jo, mėjo atnešti jai kryžių; kuomet Ge-novaitė išveda budeliai nužudyti ir laike atsiprašėjų Genovai-tės turi griauti perkunią su žai-bais, žiurėtojai išgirdo, vietoje perkunių ir žaičių tiktai svetai-nės sienų daužymą ir estrados grindų, o žaičių visai nebuvo, nors lošikai ir kalbėjo, kad žai-buoja. O apie drapanų ir įran-kių parinkimą, tai ir kalbėti nė-ra ką: vietoje kardu naudojo ba-lanas popieromis apvyniotas, ku-ris neturėjo jokio panašumo į kardus arba į kitus kareiviškus įrankius. Vietoje kareiviškų dra-panų naudojo paprastas Ameri-koniškas drapanas tik ir tos bjauriau išrodė, nes buvo ap-karstytos visokiomis popieriais. Visas lošimas atliktas blogai.

Skystimas mauo, kad bažny-čios naudai, tai kaip nevaidinsi, taip bus gerai; apie meną jiems nerupi.

Mēs norėtume, kad visoki Skystimai (ką tas turi reikšti?) Redakcijai nedarėtų veikalus, nes mēs turime čia teatrališkas draugijas, kurios vien ir rupi-nasi sceniška daila, jos ir privalo griežtis lošimo. Waterburietis.

IS SO. OMAHA, NEB.

Kalėdos. Kalėdas lietuvių gra-žiai pas mus praleido. Nebuvo peštynių, ir "šaltojoni" niekas ne-pakliuvo, kaip kitais metais bu-davo. Taigi tas blogas paprotys, matomai, pas mus jau nyksta. Vietinis klebonas, kun. J. Jonai-tis, taipgi gražias ir iškilmingas Kalėdas parupino: Dėlėjans stai-nele buvo labai labai padabinta, ir gera orkestra iš 18 žmonių su pagelba choro iš 18 ypatų prid-avė Kalėdų šventėms tikrai iškil-mingą toną. Net vietiniai angli-ski laikraščiai ("Bee") gražiai apie lietuvių Kalėdas atsiliepė.

Vieną

šlaitė." Negalima pasakyti, kad lošimas būtų pavykęs, nes daugiausia jame buvo silpnų negu gerų pusių. Iš geriausių atliktų rolių galima pažymėti tik Aldonos ir Gedytojo roles, ir dar Barbės roly. Visi kiti silpnai lošė, — matyt buvo stoka prisirengimo.

Deklamacijos taipgi nebuvo geros: buvo daugiausia kosėjimo negu deklamavimo. Publikos buvo apie 100 žmonių.

Vertėtų geriausias prisirengti prie lošimo, nes toki teatrai tik publika nubaido. Taipgi pastebėti: lošimas pradedo daug vėlesniu laiku, negu kaip apgarsinimose buvo pažymėta, o jau tie apgarsinimai tai buvo taip atpausdinę, kad net gėda į juos žiūrėti, — matomai, žydėlis koks spausdino.

Špuntas.

IS WESTVILLE, ILL.

Lietuvio nusišovimas. Pas mus tas jau nenuajena. Toki atsitikimai pas mus beveik paprasti. Gruodžio 26 d., antrą Kalėdų dieną, iš kokios tai nekantrybės, pabėgęs iš namų, nusišovė, paleidęs šovį pats sau į galvą iš revolverio, lietuvis Baltrus Šlykas. Pabuvęs kelias valandas gyvas, mirė. Vėlonis buvo nebejaunas žmogus, vedęs; paliko pačią su vaikais didžiame varge.

Vėlonis prigulėjo prie Sv. Petro draugijos. Gruodžio 28 d., nedėlioję, liko palaidotas be bažnytinio apeigų. Draugai, tos draugijos nariai, atidavė jam paskauskai patarnavimą, palydėdami jį į kapines.

Šimet pas mus Kalėdos buvo švenčiamos 4 dienas. Per tas 4 dienas nei viena kasykla čia nedirbo. Visos kasyklos išmokėjo darbininkams kučią dieną "pėdes." Taigi turėjome gerą progą praleisti savo uždirbtus centus, begirtuokliaudami saliuose. Iš to, žinoma, atsikilo išokių peščių ir nesutikimų.

Ant S. Vaitkus.

IS WORCESTER, MASS.

Gėda Lietuviai! "Kalėdos! Linksmos Kalėdos! Šventos Kalėdos!" — Taip džiaugiasi žmonės, sulaukę šios didžiausios metų šventės. Kaip gaila, kaip neįspasakytai liūdna darosi, kada išgirsti, jog mūsų žmonės, užuot būti žmonėmis, virsta gyvuliais, — aršiau negu gyvuliai, nes užmušėjais-skėrdikais!

Tik ką praslinkusios Kalėdos tarp Worcesterio lietuvių tapo subjaurotos kuone dviguba baisia užmūšyste. Jurgis Janušauskis, sulaukęs tiksliai 30 metų amžiaus, nuėjo kaban; Jonas Palubeckis, 27 m. amžiaus, baisiai supjaustytas, ir Juozas Natacevičius, 22 m. amžiaus, sėdi ant suolo apkalbinamųjų — tai pasekė mės Kalėdų šventės.

Pirmą Kalėdų dieną, vakare, kieme netoli namų prie 19 Wilson st., rasta lavonas Janušauskio, kuris buvo perversas peiliu per kairįjį plautį, netoli širdies. Ne-trukus po to, ant trepy prie to paties namo surasta pusiau gyvas Palubeckis su peilio žaizda arti širdies ir daugeliu kitu sužeidimu. Ypatingai baisi buvo žaizda krutinėje: atėjęs daktaras per ją aiškiai galėjo matyti placentą Palubeckio širdį. Sužeistąjį pamta lignonbutin, kur pasakytą, kad jo gyvastis randasi dideliam pavojui.

Apart to, sužeista grincios savininkas, p. Stasevičius į ranką r jojo pati į veidą. Ne-trukus po to tapo suimtas Juozas Natacevičius, dar visai jaunas vaikinys. Jis ir kaltinamas už šią baisią užmūšystę. Policijos rankose yra kruvinas peilis, kuriuom, sakoma, minėti vyrai supjaustyti. Policija sako, kad Natacevičius prisipažinęs, kad dalyvavęs muštynėse, kurios kilo namuose prie 19 Wilson st., tačiau teisme užsigynė, tvirtino, kad jis nekaltas esąs, ir prie užmūšystės neprisipažino.

Su'yg policijos pranešimo, muštynės kilo laike ginčo užtai, ką turėti reikšti koks ten sakiny — taigi susivaidinta už žodžius. Laikė muštynių, policija sako, Natacevičius tapo numestas tre-pais žemyn, o peiliu suvarstymas atsikilo vėliaus. Trepai, nuo pat trečių lubų net iki žemės, rodė peščių ženklus.

Suareštavo Natacevičių, jį at-

vesta prieš akis sužeisto Palubeckio, kuris pripažino, kad tai jis užmušė Janušauskį ir jis pervėrė peiliu jį, Palubeckį.

Teismas turėjo atsibuti po Naujų Metų.

Gėda, didelė gėda lietuviams, kad tarp jų dar vis atsiranda toki žverški darbai.

Cegutė (Ev. P—t.).

IS SELTZER CITY, PA.

Liudnas atsitikimas. Gruodžio 26 d. tris vyrų, vietos lietuvių, ėjo geležinkelio. Kaip iš visa ko galima spėti, jų buta išsigėrusių. Tat, tokiu pavojingu keliu, kaip geležinkelis, ėjo sau be jokio atsargumo, ir nei pajusti nepajuto, kai iš užpakalio atleko traukinys. Vienas dar spėjo nūgrūti į šalį, o du taip ir liko ant vietos, traukinio į daleles sutruškinę.

Vienas užmuštųjų buvo Stasys Grigas, 39 metų senumo. Paliko penkis mažus vaikus ir moterį. Paėjo iš Lepšinės kaimo, Mikaliskės valsčiaus, Mariampolės pav., Suvalk. Priklausė prie Sv. Jono draugystės iš Mahanoy City, Pa. Draugystė vėlonį atsiėmė ir palaidojo pas save Mahanoy'ioje.

Antrasai užmuštųjų vadinosi Motiejum Kazlausku, 30 metų senumo. Buvo nevedęs. Priklausė Minersville'je, Pa., prie Lietuvos Sūnų draugijos, kuri vėlonį gruodžio 28 d. ir palaidojo savo lėšomis. Laidotuvis atlika be bažnyčios apeigų. Motiejus Kazlauskas paėjo iš Jesnos volosties, Trakų pav., Vilniaus gub.

Jonas Rumbavičius.

IS CLEVELAND, O.

Vakaras. Gruodžio 28-tą dieną Lietuvių Teatrisko Choro Dr. Jozas trisius tapo surengtas vakaras. Vaidino "Rytų Pilią," dramą 5-kuose aktuose. Artistai-mėgėjai savo roles atliko gerai, išskyrus p. J. Urbšaitį rolyje kunigaikščio Severno, kuris pertykliai kalbėjo ir mažai gyvumo lošime apreiškė; p-lė Radzevičiūtė, Alėnos Daumancūtės rolyje, nors puikiai savo rolę atliko, bet nekuriose vietose buvo šurkšti ir nemandagė. Iš visų artistų ypač atsižymėjo ir geriausia lošė p-lė B. Skripkanskaitė, Izabelios rolyje. Puikiai savo judėjimu, akcentu ir balsu traukė į save visą žiūrotojų akis; ypač didelį padarė įspūdį ant publikos ketvirtame akte, kada buvo sugrįžęs pas savo vyrą, kuris jau buvo apšvedęs su kita, manydamas, kad ji yra numirus; taipgi penktame akte, kada ją vyras pažino savo mirimo laike. Malonu Clevelando lietuviams, o taipgi ir L. T. Ch. Dr-jai turėti tokią puikią artistę-mėgėją, kokia p-lė B. Skripkanskaitė yra, nes ji pati, drama "Rytų Pilią" išvertus iš anglų kalbos, davė sumanymą statyti ją scenoje. Abėnai pažėmus, sulaukta puikiai, tik nekurie artistai vėlindavosi išeiti ant scenos; tai turbūt kaltė režisieriaus. Vieną dar dalyką reiktų patėmyti, butent tai, kad drama "Rytų Pilią" nelabai tinkama lietuvių scenai ir lošti sunki; po kiekvienai scenai reik užleisti uždangą, kad padirbus naujas dekoracijas, to-dėl ir pertraukų buvo labai daug. Publikos buvo pilna salė. Po vaidinimui buvo deklamacijos ir dainos. P-lė Musinskaitė padėklamavo "Atsiminus Tėvynę," bet tas nelabai nusisekė; p. Šimoniš padėklamavo "Nė tas yra didis" truputį geriau. Ant galo L. T. choras padainavo keletą dainelių, kurios vienok neišėjo gerai, bet gal dėlto, kad choro dirigentas iš priezasties tramvajaus sužeidimo negalėjo ateiti vesti choro, ir turėjo pakviesti kitą, kuris visai nemokino. Publikai užsilaukė ramiai ir buvo užganėdinta. Per pertrauką griežė L. C. T. Beno orkestra. Pagirtina taipgi, kad bufete nebuvo jokių svaiginančių gėrimų ir žmonės buvo patenkinti kava.

Geistina būtų, kad L. T. choro draugija tarkiau rengtų panašius vakarus, per kuriuos mūsų jaunomėnė lavintysi dailėje ir smagiai pasilinksminytų.

Svečias.

IS MILFORD, MASS.

Vietos lietuvių. Lietuvių čia yra apie 200, nors apie jų gy-

venimą laikraščiuose žinių nematyti. Čionykščiai lietuviai labai susilenkę. Lietuviai pradėjo apsigyventi nuo 12 metų atgal. Perleitoose metuose buvo susitvėrusi SLA. kuopa, bet dėl streiko ir nesusipratimų beveik apmirė. Mės snaudžiamie ir girtuokliaujamie. Ant 1,500 žmonių yra čia 13 saliuų. Žmonės girtuokliauja ne tik paprastomis dienomis, bet ir nedėlidienais laiko tas lindyne atidarytas. Kiek yra slaptų smuklių, to ir suskaityti negalima.

Žinoma, kur girtuokliaujama, ten ir muštynių netrūksta. Nėra to nedėlidienio, kad lietuviai kur nors, begerdami, nesusipstytų. Pirmą Kalėdų dieną susipešė du broliai ir vienas kitam akį išdurė. Užtai teisėjo tapo belangė pasiūstas. Žinoma, ir advokatai nemažai reikėjo užsimokėti. Vienas lietuvių moteris nuo girtuokliavimo pradėjo durnavoti. Reikšią ją beprotinam gabenti. Pas vieną lietuvi, slaptos smuklės laikytoją, surado diktai rudžio ir porą kvortų deginėsi. Užtai turėjo užmokėti \$50, ir advokatas nemažai pinigų ištraukė. Dabar žmogelis gal nuo geriančių mėgėsi savo pinigus atgaunti.

Milfordietis.

IS ROSELAND, ILL.

Jaunimas pasidarbo Tautos Namų naudai. Roselando jaunimas pradėjo Naujus Metus gražiu darbu, surengdamas vakarėlį Naujų Metų dienų ir paskirdamas visą jo pelną Tautos Namams Vilniuje. Vakarėlis buvo surengtas, galima sakyti, netikėtai. Kaz. Strumyla, vienas iš savininkų puikios naujai pastatytos lietuvių svetainės Roselande, kuri, sakoma, yra gražiausia lietuvių svetainė Chicagoje, užsiminė keliems jaunims vyrukams, kad svetainė yra neužimta Naujų Metų dienų. Jaunų lietuvių Pasilinksminimo Klubas, turintis apie 50 narių, yra viena iš darbiščių Roselando kuopelių, kur priklauso lygiai vaikai, kaip ir merginos. Pasitaręs su svetainės savininku, jaunimas pasiryžo į tris dienas surengti pasilinksminimo vakarėlį: savininkai paaukavo svetainę, o Klubas savo trisius, — pelną gi nutarta paskirti Tautos Namams Vilniuje. Ir labai gerai pasisekė. Publikos prisirinko apie 300 žmonių; labai dailiai ir mandagiai pasilinksminė, ir Tautos Namams liko \$20.10.

Užtai vėta Roselando jaunimą pagirti ir pastatyti jį pavyzdžiui kitių miestų jaunimui. Kazys Simėnas ir Stasys Vitkus.

IS WESTVILLE, ILL.

Išlošė deimantinį žiedą. Gruodžio 28 d. buvo čia surengtas laimėjimas deimantinio žiedo. Mat čia, kaip žinome, rengiamasi statyti naują lietuvių bažnyčią, taigi vietinis klebonas, kun. K. Skrypa, sumanė padidinti fondą išleisdam laimėjimui deimantinio žiedo, kuris, anot jo žodžių, yra \$100.00 vertės. Gerą giliukį turėjo B. Lukošienė, kuri šį žiedą išlošė. Merginos, pasidarbovusių tikietų pardavinėjime, gavo dovanas. Klebonas, kuris stropiai užima bažnyčios statymu, apreiškė, kad nuo šio laimėjimo liko \$176.00 gryno pelno.

A. S. V.

IS KANSAS CITY, KAN.

Nepaprastas šposas nenusisekė. Gruodžio 23 d. buvo toks atsitikimas: lietuvis J. Milašunas važiuo iš Bizbe, Arizona, ant Kalėdų į So. Omaha pas Žalpius pasisvečiuoti. Milašunas prie savęs turėjo \$900 pinigų. Traukiniu važiuojant, nestokuoja ir prieteliu. Atsirado jų ir šiūm kartu. Pradėta kalbėtis, paskui ir vaišintis. Milašunas, nieko blogo nemanydamas, paragavo degtinės, kuria jį "prietelius" pavaišino. Greitai po to jį pradėjo neišio nei iš to imti miegas. Suprato Milašunas, kad čia bus negerai. Traukiny su tuo tarpu sustojo kelioms minutoms stotyje Kansas City. Milašunas, gėlbėdamas save ir savo pinigus, umai išsoko iš vagono ant Kansas City stoties, šaukdamas gydytojaus pagalbos. Pakol gydytojai priėjo, jau Milašunas miegojo — sakyti, visai negyvas. Gydytojas bežiūrė, pasirodė, kad jo pinigų jis turįs nemažai. Greitai

nugabenta jį į lignonbutį, kur po to valandų tapo atgaivintas. Užmokėjęs \$10.00 lignonbutiui, leidėsi tolimesnėn kelionėn ir laimingai į So. Omaha atvyko svečiuosna. Mat tu "prieteliu" būta vagilių šalkos, kurie, važinėdami geležinkeliais, įsėko "lengvos duonos." Šiuom sykiu jiems nepavyko, aciu tik tam, kad Milašunas, kaip sakoma, "galvos nepamerė." Geras persergėjimas kitiems.

Kipsas iš Pakapio.

IS DETROIT, MICH.

Neramus susirinkimas. Pas mus per naujus metus atsibuvo LSS. 116 kuopos extra susirinkimas, kuriame turėjo būti kalbėta apie pasekmes, reiausių su katalikais. Ant to susirinkimo atvyko ir 3 vyrai, nepriklausanti prie kuopos. Dėlei to pakilo trukšmas, ir buvo nubalsuota laikyti uždarytas duris. Nekurie iš kuopos narių buvo tam priešingi ir, išėjus tiems 3, tap' pat apėjo susirinkimą, — tarp jų vienas iš veikliausių narių. Tą pat dieną likosi sutverta nauja kuopa. Šitas faktas parodo kuopos narių nesolidariškumą ir netaktiškumą. Juokingiausia tas, kad vienas iš narių išeisino tą nepaprastą kuopos nusprendimą tuomi, kad čia, girdi, "aina mano ypatingi reikalai, tai tas nereikalinga yra žinoti parapijoniams..." — ir pats pasakė tą priežastį. Kitas vėl atvykusius susirinkimui išvadino šnipais. Tas lyg nelabai panašu į žodžio laisvę.

Lašaki.

IS EAST CAMBRIDGE, MASS.

Vietos lietuvių. Nuo 20 metų lietuvių taip ramiai ir pavyzdinai nepraleido Kalėdų šventės; tai bus pirmas atsitikimas Cambridge. Vienas lietuvis buvo suareštuotas už girtybę, bet ant rytojaus teisėjas pamatė, kad daugiau lietuvių suareštuotų nesimato, ir tą patį paleido be bausmės. Kodėl taip viskas persikeitė? Mat žmonės pradėda daugiau protauti. 3 metai atgal niekas neskaityt laikraščių, o dabar neskaityti jų, kuriems pareina koks laikraštis į namus, vien į P. Bartkevičiaus krautuvę ateina čieliebiai visokių laikraščių, ir gromatnesiai su vėžimais turi juos vežioti.

Kalėdų rytmetį kun. Krasnickas per pamokslą aištinai išbarė tuos, kurie nedavė pinigų.

Daugel žmonių yra be darbo, yra ir tokių, kurie nuo 3 mėnesių įsėko darbo, bet negali gauti. Čia darbai čia labai silpnai, o pragyvenimas labai brangus. Iš Lietuvos kasdieną pribūna po keletą jaunų vyrų ir mergaičių, bet vieton laimės, dažnai atranda vargą ir skurdą.

B. Lorentas.

IS BETHLEHEM, PA.

Ivairumai. Šis miestas, arba du miestai — pietinis ir šiaurinis, gulį prie Lehig upės, gana gražioji vietoj, garsus savo plieno dirbtuvėmis "Bethlehem Steel Co." Yra čia Lehig Universitetas, kuriame yra fakultetai visokių mokslų, apart medicinos. Prie universiteto yra vakariniai kursai mašinistams, mechanikams, piešėjams ir mechanikams, taipgi yra mokykla nemokantiems angliškos kalbos. Vieta yra smagi ir trokštančiams mokslo paranku čia gyventi, kadangi yra kur duoną užsidirbti ir, mokiniui pritrūkus pinigų mokslui, nereikia aslas šluoti ir torielius plauti. Netekai pinigų ir cik tuoj į plieno dirbtuves, arba sliesarnes, ir gali sau užsidirbti. Bet lietuvių niekas iš to parankumo nesinaudoja, nenori suprasti mokslo svarbos, nors taunų vyrų čia netrūksta. Suėjai šiu tais musis, vengeničiais, ir nežinia apie ką kalbą užvesti, nes niekas jų neintersuoja. Paziūrėjus į juos, širdis suskauda; pamatai, kad jie patį svetimi širdžiai, rėdos, kokia svetima tauta. Nenoriu peikti vedusius, nes vedęs nori turėti ramybę, bet peikiu vietinį jaunimą, kuriam laikas pradėti "ką nors veikti savo paties pakėlimui."

Lietuvių čia yra apie 11 šeimynų ir apie tiek pat pavienių (žinoma, šita statistika pats sukurinkau, bent tiek man pasakytas klausinėjant), iš kurių keturi yra duonkėpiai, trys mašinistai-slėisoriai ir vienas krautuvninkas, gana pasiturintis žmogus. Kiti dirba plieno dirbtuvėse.

Iš drangųjų yra SLA. kuopa iš 22 narių ir LSS., aciu nenuilstančiai energijai P. Bernickio. Jeigu ne tas žmogus, čia gal niekas nebūtų buvę.

Darbai plieno dirbtuvėse dabar labai sumažėjo ir daug žmonių atleido, bet mašinų ir ginklų skyriuose dirba visomis įjėgomis.

St. Miliauckas.

IS AMSTERDAM, N. Y.

Darbai eina gerai. Krautuvninkų bėdos. Darbai čia eina gerai ir visi, kurie dirbti netingi, dirba.

Yra pas mus padėdlyvų ir gerų žmonių ir su tokiais niekam bėdos nėra. Bet yra ir tokių, kurie, nepaisydami nieko, sunkiai uždirbtus centus, atspirašant, pralaka karčiamose, o valgi ima krautuvėse ant bargo. Priėmė vienoj, meta ją, neužmokėję ir eina kiti, kur tą patį daro, skriausdami tokiu būdu jų savininkus.

Už tokius pasielgimus, tai jau neverta pagirti, nes tai, teisybę pasakius, yra tas pats, ką ir vengystė. Nieko jau nesakyti, jei žmogų žmogus prie priverstų bėda, — bedarbė ar liga, — bet čia — čia arielkė ir alutis viską daro. Tai jau tikra gėda!

Vienatinis budas nuo to apsi-saugoti, tai susitarti bučėninkams ir groserninkams neduoti ant bargo tiems, kurie pirmesnį vietoj neužsimokėję, nes jie mano, kad biznierių kruvas pinigų iš savo biznio padaro, tat ir "ne griekas" jam nusukti, o pin'as karčiamoj pragerti; o nežino jie, kad toks biznierių kol centą-kitą suvaiko, turi dirbti kaip, nelygiant, jautis koks.

Gruodžio 28 d. mirė čia Veronika Lukoševičienė. Vėlonė buvo nuo naščią, bet nuo ant alaidų į bažnyčią, nešdamasi 3 metų mergaitę ant rankų. Nuo to apsigro ir po 12 dienų mirė lignonbutį sykiu su pirm laiko gimusių kudiuku, palikdama nuliudime savo vyrą Zigmantą Lukoševičių ir 3 metų dukrelę Adelę.

Vienas iš Biznierių.

IS EAST CHICAGO, IND.

Iš lietuvių veikimo. Prasidėjus ilgiems žiemos vakarams lietuvių čia nesėdi rankas susidėję. Užsirašinėja laikraščius ir ima knygas pasiskaitymui. Knygos gaunamos TMD. 127 kuopos knygyne, bet kadangi tų knygų ligšiol mažai buvo, tai TMD. 127 kuopa nutarė surengti balių knygyno nandai. Baliai atsibuvo gruodžio 31 d. su lekiuojančia krasa ir kitokiais žaidimais. Dovanas už lekiuojančią krasą laimėjo: pirmą — Teklė Mikolūnaičiūtė, antrą — Ona Sinkevičiūtė.

Nors darbai čia labai sumažėjo, bet ant šio balius atsilankė nemažai lietuvių, ir, kaip girdėjau, liks pelno nuo balius apie \$43.

Žolynas.

IS STRATTON, ONT., CANADA.

Šilti laikai. Mergaitė nusišovė. Oras pas mus yra puikus; sniego dar kaip ir neturim. Senovės žmonės sako, kad jau 20 metų kaip tokio oro nebuvo. Galvijų ligšioliai dar nereikia serti. Kitais metais šiame laike budavo patį aštrojį žiemą, o dabar dar šilta.

Lietuvių čia esame tik dvi šeimynos ir tai nelaimė tarp mūsų pasitaikė. Leono Tolvaisio 6 metų mergaitė pati save nusišovė. Tėvas buvo išėjęs į miestą; motina tuom tarpu išėjo laukui malonų atsinešti. Staiga išgirdo šūvį stuboj. Įbėgusi namuosna, rado mergaitę ant lovos kraujuose; po 10 min. mirė. Miegamam kambarį mat buvo karabimas. Nieks nežino, ar durys buvo adaros, ar mergaitė pati jas atsidarė.

K. Mičiulis.

IS ROCKFORD, ILL.

Nubaudė už šnapso pardavinėjimą. Šis miestas yra "sausas", t. y. svaiginami gėrimai jame užginta. Todėl ir veikti daugiau čia galima. Atėjus žiemos sezonui, jaunimas tankiai rengia perstatymus ir šiaip pasilinksminimo vakarėlius.

Daugumas, matyt, atjaunčia jų tam darbai ir mielai tokius vakarėlius lanko. Bet yra ir tokių, kuriems pasilinksminimas geresnis prie backutės ir buteluko. Nors toki pasilinksminimai kar-tais ir gana brangiai atseina: ne tik už backutes, bet ir už peržengimą valdžios įstatymų, kurie yra gana aštrūs, baudžia-ma girtuokliaujančius. Vienok daugumas lietuvių vis dar negali be tų nuodų apsieiti, — ypač laike vestuvių ir krikštynų. Labai neteikęs paprotys taipgi ir slaptai pardavinėti šnapą; tuomi čia taipgi užsiima.

Antai, gruodžio 29 d. lietuvis vaistuininkas čia užsimokėjo \$102.60 baudos už slaptą pardavinėjimą šnapso. Bet nekuri daugumas lietuvių vis dar negali be tų nuodų apsieiti, — ypač laike vestuvių ir krikštynų. Labai neteikęs paprotys taipgi ir slaptai pardavinėti šnapą; tuomi čia taipgi užsiima.

Blaivininkas.

IS NEWARK, N. J.

Gyvenimo smulkmenos. Vakaras. Čia kaip žinoma, yra pusė-tinas skaitlius lietuvių, kurių tarp randasi ir žmonių, viekančių visuomenės labui. Tačiau tarpe tų atsiranda ir tokių, ką, skaitydami save apšviestiesniais, visai nei nori susidėti su kitais lietuviams, kurie patįs taipogi norėtų veikti saviškių labui, apšviesti, žengti vieną-kitą laiptą augstyn. Bet nelaimei, tie, kurie vadina save inteligentais, nei atsižvelgti nenori į kitus savo brolius. Jie įsėko "lygių sau." Jie negali su kitais lietuviams susidėti. Jeigu ką kas nors pradeda, tai, žiūrėk, tuojau prasideda "kritikos," pašiepimai, pajukimai. Fokiu būdu negalime nuveikti ir dalelės to, ką galėtume, jeigu susiburtume visi kruvon.

Vienas kitam padėtume, brolišką ranką kiti kitam pratęstume, žengdami kultūros keliais pirmyn. Geistina, kad naujėji 1914 metais būtų tais laimingais metais, kad mes vis lietuvių susivienytume ir parodytume, ką ištikryų vienybė gali nuveikti.

Sausio 10 d., šioje subatoje lietuviskoje Sv. Jurgio svetainėje rengiama Genovaitė. Vaidinimas rengiama Scenos Mylėtojų Draugijos įjėgomis.

Scenos Mylėtojų Draugas.

IS BENTLEYVILLE, PA.

Zinių-zinelių maišelis. Darbai silpnai eina, taip silpnai, kad žmonės vos maistui užsidirbti begali. Su darbų pablogėjimu sumažėjo ir ištūstinamųjų bonkų skaitlius. Žmonės pradėjo daugiau įdomauti laikraščių bei knygų skaitymu. Draugijos, kurios pirmiaus vos gyvavo, pvzd. Dr. stė Saldž. Širdies Jėzaus, pradėda atsigauti, augti savo narių skaitliu. Kai-kurių lietuvių ir klebono, kun. Misiaus, pastangomis sutverta nauja S.L.R.-K.A. kuopa. Kol-kas be numerio. Tur 12 narių.

Sausio 1 d. buvo parapijos susirinkimas. Prie parapijos priklausė žmonės 4 tautų: lietuvių, lenkų, anglų ir slavų. Slavokai atsikėlė prigulėti prie parapijos. Lietuviai, girdi, su savo tautos kunigu parapiją užviešpatavę.

Gruodžio 29 d. geležinkelio stotyje staiga pasimirė tulas anglas, Wm. Apigate, ukininkas ir mažos krautuvėlės savininkas.

Vienas vietos lietuvių — tų, kurie save vadina svieto lygintojais, ateiviais, socialistais ir kitokiais "istais" — išskaitė iš kokios tai rusiškos knygos, kad galima esą per Kučią vėlinį pamatyti ir net pagauti. Pasistatė didelį veidrodį, žvakę šale, atsiklaupė ir, belaukdamas vėlinio ateinant, užmigo. Ar matė vėlinį, nežinia. Tik tai tiek žinia, kad nepagavo. Turėjo žmonės iš to juoku.

Viską Žinaš.

IS SO. BOSTON, MASS.

Vakarai. Gruodžio 26 d. pas mus paruošta vakaras, kame suvaidinta veiklas "Nesipriešink" ir bažnytinio choro, vadovaujant p. Karbauckui, padainuota keletas dainelių. Kaip vienas, taip ir kitas dalykas atliktą gerai. Žmonių buvo pusėtinai. Taigi ir pelno iš vakaro gauta pusėtinai. Bažnytinis choras paskyrė iš pelno \$10 Labdarystės Dr. stėi. Viena yda buvo vakare: tai blogas žmonių užsilaukymas.

Taigi, programas atliktą gerai, ir galima buvo laukti pagyrino už gerą pasidarbovimą ir paraginimo varyti toliaus pradėti darbą. Tačiau iš savo vietinio laikraščio vakaro rengėjai neišgirdo nieko daugiau, kaip tik visą maišą papeikimų. Viskas negerai. Mat, rengėjai ne tokio pat plauko, kaip mūsų laikraštis.

Sekantį vakarą atsibuvo "Birutės Kanklių" choro koncertas. Čia mūsų laikraštis visai kitą dainelę užtraikė. Kodėl tokia permaina, nesunku suprasti, jeigu atsiminti, kad vietinis laikraštis ir jojo sėbrai savo "kritikose" vadovaujami ne bešališkumu, bet pirmiausiai žiūrį, kokio plauko rengėjai.

Vietos lietuviams taip įkirejo toksai viensališkias atsiėsimas į mūsų visuomenės veikimą, kad nekantriai laukia, kuomet galop pasirodys pas mus tikrai tautiškas laikraštis, kame tikimasi rasti daugiau bešališkumo bei rintumo, negu dabar esančiamjame laikraštyje.

Sausio 1 d. Lietuvių Svetainėje atsibuvo Lietuvių Klubo parengti šokiai. Žmonių buvo pilna, ir tokiu būdu šita jaunutė draugija turės iš ko pradėti gyvoti. Tikimasi, kad mūsų jaunimas supras naujosios draugijos reikalingumą ir nelauks ilgai, prie josios neprisidės.

Darbai stoja. Kai-kurios dirbtuvės dirba vos po 3 dienas į savaitę.

Ten Buves.

IS TORONTO, ONT., CANADA.

Nėra sutikimo. Neperdaugiau-sia čia mūsų lietuvių yra, o ir tie tarp savęs gražiam sutikime suveikti ir dalelės to, ką galėtume, jeigu susiburtume visi kruvon. Vienas kitam padėtume, brolišką ranką kiti kitam pratęstume, žengdami kultūros keliais pirmyn. Geistina, kad naujėji 1914 metais būtų tais laimingais metais, kad mes vis lietuvių susivienytume ir parodytume, ką ištikryų vienybė gali nuveikti.

Sausio 10 d., šioje subatoje lietuviskoje Sv. Jurgio svetainėje rengiama Genovaitė. Vaidinimas rengiama Scenos Mylėtojų Draugijos įjėgomis.

Scenos Mylėtojų Draugas.

IS GRANBY BAY, B. C., CANADA.

NUO REDAKCIJOS

Viel laikraščiai siunčiami rankraščiai turi būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti. Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsiųsti rankraščius, kurie neatitinka reikalavimų, ir rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius redakcija, pareikšusi, grąžina autorui atgal jo išsiųstai.

Reikia vladai rašyti plunksna ir tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus eilutėms.

Apžvalga.

Lietuvių reikalai dumejo. Mums pranešama, kad neužilgo Rūsijos dūmion žada but įnešti tris sumanymai, paliečiant lietuvių reikalus.

Vienas sumanymas yra: reorganizuoti Panevėžio mokytojų seminariją (Kanno gub.). Šią seminariją, kaip ji šiandien yra, galima pavadinti stačia šaun ant Lietuvos kmo. Ji yra pačioje Lietuvoje, o vienok, sulyg įstatymų, — neprimama ikišiol lietuvių, — mokymasi vien rusai, kurie vėliaus, bemokintojaudami, varo tarp lietuvių rusinacijos bėdinę darbą. Sumanyta tą klausimą pakelti dumejo ir reikalausti, kad Panevėžio mokytojų seminariją būtų lietuvių seminarija, kad lietuvių būtų lygiai joni priimami su rusais ir kad tokiu būdu ji pastotų lietuvių apšvietos centru, azuot buti rusinimo centru.

Antras reikalas, kurį žadama dumejo greitu laiku pajudinti, tai išteigimas lietuvių kalbos ir etnografinių katedrų prie Peterburgo, Maskvos ir Kievo universitetų. Šį sumanytą per dūmą pervariu, butų lietuviams nemažai iš to naudos: mūsų studentai turėtų progos savo kalbą nuodugniai studijuoti (tyrinėti), lietuvių kalbai būtų pripažintos, tuomi šioškos-tokios teisės ir, pagaliau, šie universitetai pasidarytų centrų rinto lietuvių kalbos ir etnografinių tyrinėjimo, nekalbant jau apie tai, kad bent keletas lietuvių galėtų tapti profesoriais. Šio klausimo svarba pasididina dar tuomi, kad Vilniaus universiteto klausimas vis dar „už jurių-marių“, ir nežinia, kaip greit jo susilaiksim.

Trečias klausimas paliečia lietuvių-amerikeičius. Dūmos atstovai M. Yčas, laikė savo buvimo Amerikoje pereitą vasarą, patėmijo neteisėtus pasielgimus New Yorko rusų konsulo, kuris, susitaręs su vietiniu rusų popu Hermanavičium, neisduoda „prochodnych sviidetelstv“ (palidijimų rubežiams perėjimui) norintiems grįžti tėvynei. Jis reikalauja, kad grįžtanti Lietuovai ateičiai būtinai išsiimti su „rekomendacija“ pas viršinietę New Yorko šventiką (suprantama už tai reik popui po keletą doliarų mokėti). Tai yra savivališkas konsulo pasielgimas, išnaudojantis ateivius, ir apie tai bus pakeltas klausimas dumejo, kuomet bus svarstomi svetimų reikalų ministerijos dalykai.

Visais šiais reikalais, kaip mums pranešama, rūpinis dūmos atstovas M. Yčas.

Dr. Jonas Basanavičius mums praneša, kad „palidijimai-diplomai“ kaip Nariams-Rėnėjams, taip ir pirkusiemis „siekimams“ Lietuvių Tautos Namams Vilniuje bus prisistūti Amerikon už kokių 3—4 savaičių. Mūsų gerbiamas Veikėjas dar sykį taria amerikiečiams padėkos žodžius už jų gausingas aukas Tautos Namams ir už priėjimą Tėvynės reikalams.

Nauji Metu dovanos. „Tėvynei“ rasoma, kad per ją įplaukė \$103.00 dovanų Tautos Namams Vilniuje. Paprasta yra davinėti draugams, pažistamiems ir giminiams laike Kalėdų ir Naujų Metų dovanų. Atsirado lietuvių, kurie nepamiršo tuom laiku ir Tautos Namų, suteikdami jiems taipgi Kalėdinę dovaną. Šiais aukatais yra: Meriden, Conn., lietuviai, surinkusie \$56.00, Dr. A. K. Rutkauskas, surinkęs 75 rublius ir p. Martinas Ramanauskas iš Waterbury, Conn., nupirkusis Tautos Namams Kalėdinių dovanų vieną sieksnį žemės (\$10.50).

Mūsų manymu, tai yra labai graži mintis, ir jeigu lietuvių nepamirš jo ateityje, nereiks ilgai laukti Tautos Namų pastatymo Vilniuje.

Ruožas iš Lietuvos viešojo gyvenimo. „Saltinis“ Nšo randa-me keletą eilutė, vaizdingai piešiančių tuos įpročius bei santykius, kurie šiandien yra užviešpatavę viešajame Lietuvos visuomenės gyvenime. Minčiamame „Saltinio“ numeryje štai žodis į žodį kas rasoma:

Ypatingas „pirmievių“ apatlas. „Liet. Uko“ priedo „Zemė“ N24 apškelbęs agronomas J. Kriščiūnas, kad prima prenumeratą „Liet. žinioms“, „Ukinkiniui“ su „Zemė“ ir „Bendriajai“ vadinas, visiems vien tik „pirmievių“ leidžiamoms laikraščiams. Jonas Kriščiūnas yra, kaip žinome, Mariampolės Uky Draugovės agronomas. Jo pasiūlymą „pirmievių“ vežimėli skaitome tiesiog nepadoriu darbu. Jisai turi tarnauti visuomenei, o ne kokiai partijai.

Juk tam ir ima iš valdžios alga. Be to gal tik kelintais Uky Draugovės narys yra „pirmievių“. Budamas agentu „pirmievių“ laikraščiu, jisai tiesiog želdžia katilikus narius. Iš šio apškelbimo galima spėti, kad agronomas J. Kriščiūnas ir visame savo veikime traukia traukia Uky Draugovės narius į „pirmievių“. Pasiūlymą p. „agronomo pirmievių agento“.

Kitoje vietoje tame pačiame „Saltinio“ numeryje paduodama ištraukos iš tam tikro laikraščio „kvieslio“, kauniskų laikraščių pagaminto. Paduodame keletą vietelių iš tų ištraukų:

Platinimas gerų raštų yra tai viena iš svarbiausių kunigijos (žinoma, ir kiekvieno susipratu šio kataliko, priduria redakcija) priedermių. Norim, ar nenorim, turime stoti į kovą su Baznyčios priešais.

Geriausiu toje kovoje ginklu yra spauda. Dėlto (augščiau) kalbama apie „religijos niekintojų“ pastangas išnaikinti tikėjimą nekuriuodami, imkime tuojau patinti katalikišką raštą. Juo ankščiau tą darbą pradėsim, tuo geriau priuoshime savuosius, tuo lengviau laimėsime kovą.

Toliaus, atspausdinama iš mišneto „kvieslio“ dabartinio popiežiaus Pijaus X atsiliepinimas apie vieną Venecijos katalikišką laikraštį, kuris turėjęs žlugti. Popiežius, dar tuomet Venecijos patriarchas, štai kaip atsiliepis:

„Tikim, jog Venecijos katalikai nešis jam žlugti. Aš pats auokuo įsė, by tik laikraštį palikyti. Jei neužteks, aš atiduodu savo kardinolišką rubus, nes būtina noriu, kad tas laikraštis gyvuotų.“

Apie visa tai „Saltinis“ atsiliepis, kad „tos gražios mintis turėtų mus visus paraginti stoti į darbą“. Greta to „Saltinis“ deda dar vieno savo skaitytojo raštą, kame paduodama Amerikos lietuviams žinomas užmanymas, kad kiekvienas dabartinis laikraščio skaitytojas rastų bent po vieną skaitytoją. Patsai „Saltinis“ tam užmanymui prijaucia ir kviečia savo skaitytojus įsieti „Saltinio“ naujų prenumeratorių.

Vaidzdis labai aiškus ir pilnai apipiešiamas plačiai žinomų juokų: kuomet aš tau per veidą — tai nieko, bet kuomet tu man — tai jau nuodėmė, ir net didelis.

SLA. balsavimo pasekmės. Atėityje Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro Valdyba bus viena ypata mažesnė. Šiomis dienomis peržiūrėta pasekmės balsavimo klausimo: ar suvienyti Centro Sekretorius ir Centro Kasieriaus urėdus į vieną Sekretoriaus-Kasieriaus urėdą. Klausimas perėjo ir, užvirtinus jį seimui, bus renkama tik viena ypata, tai abių vietų užpildymui. Tuomi, sakoma, Susivienijimas galėsias sumažinti administracijos lėšas.

Nominacijos ant Susivienijimo Liet. Am. prezidento jau prasidėjo. Žymiais kandidatais į šią urėdą, kaip girdėti, bus dabartinis prez. p. J. Žyvatkauskas ir p. Jonas Tarela, vienas iš buvusių SLA. prezidentų ir užsitaravęs SLA. veteranas.

Jaunimo Sapnai. Pasirodė pirmasis „Jaunimo Sapnų“ numeris. „Jaunimo Sapnai“ yra Lietuvių Moksleivių Susivienijimo organas. Pirmiausias jis ejo prie „Laisvosios Minties“. Nuo pereinimo moksleivių seimo, laikyto Chicagoje, nutarta jis leisti savistoviai. Pirmas numeris išrodo gana patogi, —daug bent geriaus, negu buvo pirmiausias, einant „Jaunimo Sapnams“ prie „Laisvosios Minties“. „Jaunimo Sapnai“ žada eiti sykį j du mėnesius. Kaina \$1.00 metams. Redakcijos adresas: St. Biezas, 2310 So. Leavitt st., Chicago, Ill. Linkime savistovienis „Jaunimo Sapnams“ geros kloties.

Laikraštis teisman patrauktas. Kaip laikraščiai praneša, Dr. Stankus, gyvenantis Philadelphiaje, patraukė teisman „Dilgelių“ leidėjus.

Ar bus blogi laikai?

Mums, Amerikos lietuviams, kaipio klasi, susidedančiai savo daugumoje iš darbo žmonių, be abejonės, labai artimos yra visos pastaruoju laiku pradėjusios visur platintis kalbos, buk užstoja blogi laikai, buk mės esą naujo prasidejančio pramonijos krizio lindininkais.

Kiekvieną žiemą paprastai tu-las, gan didelis skaitlius darbininkų yra laikinai prašalinamas nuo darbo. Darbininkai, užimti prie namų statymo darbo, atliekamojo lauke, paprastai, užstoja žiemai, su josios šalčiais, turi pertraukti savo darbą. Taipogi darbininkai, užimti ukės darbais, pasihaigus laukų darbams, patenka į bedarbių eilę. Toksai pat likimas patinka ir visą didelį skaitlių darbininkų, užimtų vasarą prie geležinkelio darbų. Tas pats ir su darbininkais, tarnaujantais taip vadinamoje vidurinėje laivininkystėje (ežeruose bei upėse), kadangi apklojes vandenį ledas pasidaro neprašalinama iki pavasario klitimi laivininkystei. Sauryšje su visa kuom šituo, susimazina ir darbai kai-kuriose pramonijos šakose.

Suglaudžiant visus šituos veiksmus kruvon, mės gauname gan ilgą eilę priežasčių, kurios metias iš mato, atėjus žiemai, išmeta didelį skaitlių žmonių į pulkus bedarbių, kas žiemą užplaukiančių Amerikos miestus. Ir kol visi augščiaus išvardinti darbai priklausys nuo persimainančio oro, vergus galima bus rasti priemonių tai nuolat atsikartojančiai nelaiminei prašalinti.

Bet taipogi yra ir visa eilė darbų, kurie varoma vien tikiai žiemoms laikui ir paprastai daugumą žiemos bedarbių pramaitina. Prie tokių darbų priklauso darbai gioriose, ant ežerų ledo pjaustymas vasarai ir t. t. Šitie darbai reikalauja geros žiemos, gerų šalčių. Tačiauš šmet, ačiu blogai žiemai, tie darbai menki, o vietomis ir visai sustoję, ir debarbių skaitlius tat šią žiemą yra didesnis negu paprastai.

Tokios tai yra, taip sakant, gamtinės bedarbės priežastys, kurios ypač šmet neprielankios darbininkams. Tačiauš, apart šių visų priežasčių, šmet įsipynė tam magdan dar ir kitų, politiškos kilmės, priežasčių, kurios šmet labai padidino bedarbių armiją.

Kiekvienas supranta, kad čia kalbama apie tarifo numuimą. Kaip žinome, pirmias prekes, atvežamos iš kitų šalių Suienytošna Valstijosna, budavo apkraunamos tam tikru muitu. Tai darydavosi dėl to, kad apsaugojus savą pramoniją. Darbininkas Suienytošne Valstijosna gauna daug augštesnį mokestį už savo darbą negu kitose šalyse. Tat ir abelnos išdirbystės išlaidos čia yra didesnės; todėl čia išdirbimųjų prekių kainos yra augštesnės negu kitur. Kuomet numušta tarifi, pasigirdo balsų, ypač iš fabrikantų, jog Suienytošni Valstijai pramonė neislaikysianti konkurencijos, jog rubežų atidarymas esąs pragaistingas vietos pramonėi ir pagamins naują krizį Suienytošne Valstijosna. Druage su tuom pradėjo piltis iš daugelio vietų žinios apie dirbtuvių uždarymą, darbų sumažėjimą, tukstančių darbininkų atleidimą. Su augančią bedarbių armiją drauge augo ir auga žmonėse baimė naujo krizio pramonijoje.

Padėjimas šiandien, be abejonės, yra labai svarbus, sunkus ir kuominciausio ir save atšiesnio reikalaujantis. Pavojinga yra kaip perdėti susidariusio stovio sunkumą, taip ir perlungvai į tajį stovį žiūrėti. Svarbiausiu yra klausimas, ar šiandieninis stovis yra krizio pradžia, didžiausios bedarbės prieanga?

I tą klausimą atsako Suienytošni Valstijos Prekybos Skyriaus sekretorius p. Wm. Cox Redfield. Štai kaip p. Redfield atsako į pakeltąjį klausimą:

„Mės nepravilome atsižūrėti labai toli atgal, gad išgirsti prašavimus, buk drauge su naujojo tarifo įvykdimu taipgi ateišai ir tai, kas nupiesiama, kaipio užtvėnimams mūsų „rinkų“ pigio-

mis Europos prekėmis. Ištikrujų, mums buyo tam tikrai praneša, buk daugelio milijonų vertės svetimos prekės mūsų muitinėse laukusios, kad buti iskrautos ant mūsų krašto, kaip tiktai naujasai tarifiš inėjis įjigon. Bet tarifiš, jau veikė arti, tris mėnesius, ir nei užtvėnimo, nei iskrovimo tų prekių neatsitiko.

Atpenč, spalio bei lapkričio mėnesiuose įvežta mažiau, negu tuose mėnesiuose metai atgal. Nelaimės skelbėjai matė vaidyk-las ir sapnavo sapnus.

Suienytošni Valstijai prekyba per 1913 metus apkaunota \$1,750,000,000 įvežtų iš kitur ir \$2,333,000,000 išvežtų svetur prekių. Įvežtosios per 11 mėnesių, baigiant lapkričių, prekės kainuoja \$1,600,000,000. Jeigu gruodžio mėnesyje įvežta tiek, kiek lapkričio, tai per visus metus būtų įvežta \$1,750,000,000. Jeigu gruodyje tiek pat išvežta, kaip lapkričio, tai viso išvežta už \$2,497,000,000. Toksai dalykų stovis, ačiu išvežtųjų prekių perviršij, suliginant su įvežimu, pramonijos baliansą sudaro mūsų naudon \$740,000,000 kalendoriniam metui.

Nėra tat priežasties baidytis. Autorius pripažįsta, jog esama ir kitų, čia neisškaitintų, gaivalų, veikiančių mūsų užsienio prekyboje, tačiauš, autorius, suimdamas tuos gaivalus kruvon, mato, kad prekybos baliansas stovi mūsų naudon tiek, kiek niekuomet pirmiau.

Skaitlinėmis p. Redfield parodo, kad įvežamųjų prekių skaitliu yra tiktai nedidelė permaita. Svarbią vietą Amerikos pramonijoje užima geležies bei plieno išdirbystė, kurioje dirba milijniškas skaitlius darbininkų. Čia įvežimo padidėjimas ypač skaudžiai atsilieptų ant darbininkų. Per 11 mėnesių, baigiant lapkričių, įvežta geležies bei plieno nepilnai už 31 milijoną doliarų, o išvežta per tą laiką beveik už 272 milijonų doliarų. Sulyginant 1912 ir 1913 metų lapkričių, pasirodo, kad 1913 metuose, veikiant jau naujam tarifiui, įvežta geležies ir plieno net mažiau, negu 1912 metuose, kuomet veikė senoji muių tvarka. Tuom tarpu Europoje dirbtuvėse trumpa darbo, ir jaučiasis didelis alkis biznyje.

Imdamas apystovus užsienyje, p. Redfield prirodiuoja, kad jos tenai yra blogos, blogesnės net negu Suienytošne Valstijosna. Europoje labai bloga įtekme į pramoniją turėję nesena pasibaigusiųjų Balkano karai.

Suienytošne Valstijosna gi dabartinės bedarbės priežastimi neesąs tarifiš. Iš viehos pusės veikia augščiaus minėtosios, kasmet didesniame, ar mažesniame laipsnyje atsikartojančios priežastys. Iš kitos pusės reikalinga priprasti ir prie naujųjų salnygų. Kiekios fabrikų uždarymo atsitikimuose. Prekybos Skyriaus sekretorius rado, jog priežastimi buvęs apkrovimas skološis, arba vartojimas labai senų mašinų, kurios šiandieninėje pramonėje jokių būdu negali išlaikyti konkurencijos. Iš kitos pusės, paduodama itiša eilė dirbtuvių, kame pastaruoju laiku darbo salnygos net pagerėjo. Prekyboje jaučiasis taipogi žymus pasigerinimas.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

Abelnai suglaudamas viską, p. Redfield nemato jokių ženklų, kurie rodytų į besitartinančią pramonijos nelaimę, į blogų laikų užstojimą. Atpenč, tikimasi, kad pavasarį vėl laikai pasigerinsia.

senovės greikai buvo gan nuolankūs, švelnūs žmonės, kadangi jų auklėjamoji jaunomėnė buvo mokinama doros bei dailės. Gabus grekų mastytojai, kaip tai: Aristotelis, Plato, Sokrates, jaunomėnės auklėjimą buvo pastatę ant tvirtų doros pamatų. Europoje XVI bei XVII šimtmečiuose mokslo vyrai, kaip Remus, Fenelon, Jonas Kaminski, Russeau ir kiti, budami Aristotelio bei Plato eugenikos mokslo pasekėjais ir pripažindami tajį mokslo teisingiausiu, daug prisidėjo prie jaunųjų gentkarčių išauklėjimo, prie atkreipimo visos liaudies nuo tuomlaikinės scholiastikos į laisvamanybę bei republikoniškos surėdymo tvarkos, su darė pažangią, tam tikrą visuomenę.

Tačiau senias eugenikos mokslo rūpinosi vien atskirų visuomenės veikėjai. Valdžia gi labai mažai atydos į tają srytį teatreikpavo. Šiandien viskas virsta kitaip. Valdžia daugiau pradėjo rūpintis tuom reikalu. Pati eugenikos idėja vis daugiau platinama, žmonės pradeda suprasti to dalyko svarbą bei reikala. Ir eugenikos idėja pradeda kas kart vis daugiau platintis; tai šian, tai ten virsta ir gyvu gyvenimo faktu. Štai jau dvi Amerikos valstijos, California ir Pennsylvania, užtvirtino įstatymus suvaržančius apsidėmimą netikusios sveikatos žmonėms. Chicagoje įvesta vidutinėsnamokyklos eugenikos pamokos, kame gvildenama lyties klausimas (dėlei to dalyko šiandien Chicago mokyklų vedėjų tarpe eina didelė kova, ir dar abejojama, ar toji naujojo mokslo šaka ištikrujų išsilaikys vietos mokyklose. Red.).

Wisconsino valstijoje Sveikatos Departamentas inėšė į valstijos legislatūrą projektą, kuriuom norima priversti jaunavedžiai pristatyti palidijimą apie savo sveikatą Apsivedimų Departamentui, kuomet nueina išsiimti pavelijimą (laisnį) apsisvesti. Kaip platus yra eugenistų judėjimas, galima spresti iš to, kad liepos mėnesyje 1912 metuose jie įstengė surengti Londone tarptautišką kongresą tam tikslui.

Užbaigdami, mesime žvilgsnį į reikalavimus, kuriuos stato eugenistai. Suglaustose formoje tieji reikalavimai šiaip skamba:

Kiekviena motina, kuri tik auklėja šeimyną, privalo niekuomet nevartoti svaiginančių gerimų. Valdžia privalo parupinti gerus vaikų auklėjimui įstatymus, kurių pirmoje vietoje turi būti uždraudimas nešiomis motinoms dirbti pavojingus bei nešvarius darbus, kurie kliudo bei kenkia pilnam busiamojo kudikio išsivystymui.

Nesveikiems tėvams turi būti valdžios uždrausta vaikai gimdyti.

Zinovai eugenikoje privalo turėti teisę liuosai išguldinėti valdžios mokyklose lyties klausimą, bei supažindinti priaugiančiąją gentkartę su tikruoju šeimyninio gyvenimo stoviu.

Mikas Stakėnas.

NAUJI RAŠTAI.

Sv. Jono Baznyčia ir Lietuvių Kalba Vilniuje. Parašė Iks. „Vilties“ leidinys N32. Vilnius 1913 m. Puslapių 23. Kaina nepažymėta.

Š Krikščioniškos Sautykių su Senovės Lietuvių Tilyba ir Kultūra. (Prie studijos „Lietuvių kryžiai archeologijos šviesoje“). Parašė J. Basanavičius. M. Piašekaitis-Slapelienės knygyno leidinys. Vilnius 1913 m. Puslapių 100. Kaina nepažymėta.

Lietuvių Kalendros metui 1914. J. Lebaro laida. Klaipėda. Puslapių (su apskelbimais) 160. Kaina nepažymėta.

Lietuviškos Kalendros metui 1914. Otto v. Mauderodis laida. Tilžėje. Puslapių su apskelbimais 224. Kaina nepažymėta.

Kaip mazi vaikai auginti? Parašė Dr. E. Pokrowski. Lietuvių kalbon vertė J. Z. „Liet. Uk.“ leidinys No. 33. Vilnius, 1913 m. Puslapių 52. Kaina 7 kap.

Moterų Padėjimas ir Lytiškas Klausimas. Evangelijoje bei Apaštalių Raštuose. Parašė Z. Aleksa. Laisvės spauda. Boston, Mass. 1913 m. Puslapių 60. Kaina 20c.

Pašnekėlių Kampelis.

376. Iš kur atsiranda augmenys ant naujų salų? Nevenias, rasi, yra užklauses savęs, kaip tai gali buti, kad tukstančiai salų, išmėtytų po įvairius žemės skritulio vandenynus, yra papuošti žaliuojančiais medžiais, krūmais, padabinti įvairių-įvairiausių gėlėmis. Iš kur tos salos įgijo savo puikių žaliunynų, visomo, prie atkreipimo visos liaudies nuo tuomlaikinės scholiastikos į laisvamanybę bei republikoniškos surėdymo tvarkos, su darė pažangią, tam tikrą visuomenę.

Tačiau senias eugenikos mokslo rūpinosi vien atskirų visuomenės veikėjai. Valdžia gi labai mažai atydos į tają srytį teatreikpavo. Šiandien viskas virsta kitaip. Valdžia daugiau pradėjo rūpintis tuom reikalu. Pati eugenikos idėja vis daugiau platinama, žmonės pradeda suprasti to dalyko svarbą bei reikala. Ir eugenikos idėja pradeda kas kart vis daugiau platintis; tai šian, tai ten virsta ir gyvu gyvenimo faktu. Štai jau dvi Amerikos valstijos, California ir Pennsylvania, užtvirtino įstatymus suvaržančius apsidėmimą netikusios sveikatos žmonėms. Chicagoje įvesta vidutinėsnamokyklos eugenikos pamokos, kame gvildenama lyties klausimas (dėlei to dalyko šiandien Chicago mokyklų vedėjų tarpe eina didelė kova, ir dar abejojama, ar toji naujojo mokslo šaka ištikrujų išsilaikys vietos mokyklose. Red.).

Wisconsino valstijoje Sveikatos Departamentas inėšė į valstijos legislatūrą projektą, kuriuom norima priversti jaunavedžiai pristatyti palidijimą apie savo sveikatą Apsivedimų Departamentui, kuomet nueina išsiimti pavelijimą (laisnį) apsisvesti. Kaip platus yra eugenistų judėjimas, galima spresti iš to, kad liepos mėnesyje 1912 metuose jie įstengė surengti Londone tarptautišką kongresą tam tikslui.

Užbaigdami, mesime žvilgsnį į reikalavimus, kuriuos stato eugenistai. Suglaustose formoje tieji reikalavimai šiaip skamba:

Kiekviena motina, kuri tik auklėja šeimyną, privalo niekuomet nevartoti svaiginančių gerimų. Valdžia privalo parupinti gerus vaikų auklėjimui įstatymus, kurių pirmoje vietoje turi būti uždraudimas nešiomis motinoms dirbti pavojingus bei nešvarius darbus, kurie kliudo bei kenkia pilnam busiamojo kudikio išsivystymui.

Nesveikiems tėvams turi būti valdžios uždrausta vaikai gimdyti.

Zinovai eugenikoje privalo turėti teisę liuosai išguldinėti valdžios mokyklose lyties klausimą, bei supažindinti priaugiančiąją gentkartę su tikruoju šeimyninio gyvenimo stoviu.

Mikas Stakėnas.

NAUJI RAŠTAI.

Sv. Jono Baznyčia ir Lietuvių Kalba Vilniuje. Parašė Iks. „Vilties“ leidinys N32. Vilnius 1913 m. Puslapių 23. Kaina nepažymėta.

Š Krikščioniškos Sautykių su Senovės Lietuvių Tilyba ir Kultūra. (Prie studijos „Lietuvių kryžiai archeologijos šviesoje“). Parašė J. Basanavičius. M. Piašekaitis-Slapelienės knygyno leidinys. Vilnius 1913 m. Puslapių 100. Kaina nepažymėta.

Lietuvių Kalendros metui 1914. J. Lebaro laida. Klaipėda. Puslapių (su apskelbimais) 160. Kaina nepažymėta.

Lietuviškos Kalendros metui 1914. Otto v. Mauderodis laida. Tilžėje. Puslapių su apskelbimais 224. Kaina nepažymėta.

Kaip mazi vaikai auginti? Parašė Dr. E. Pokrowski. Lietuvių kalbon vertė J. Z. „Liet. Uk.“ leidinys No. 33. Vilnius, 1913 m. Puslapių 52. Kaina 7 kap.

Moterų Padėjimas ir Lytiškas Klausimas. Evangelijoje bei Apaštalių Raštuose. Parašė Z. Aleksa. Laisvės spauda. Boston, Mass. 1913 m. Puslapių 60. Kaina 20c.

377. Kaip turtinga yra jurė? Ištikrujų, jeigu reikėtų išskaitliuoti visi tie turtai, kuriuos turi jurė ir kurių tik dalelė ji mums suteikia, tai tam tikslui permaže ne tai kad trumpos pašnekėlės, arba net ir ilgo straipsnio, bet ir didelėje knygoje vargu mės pajiegtume tai padaryti,—taip turtinga yra jurė. Jeigu reikėtų išskaitliuoti visi tie nuopelnai, visą ta nauda, ką jurė padarė ir nuolat daro, neužtektų tam vieno žmogaus įiegu, nei amžiaus. Jeigu paimti omenin vien jurių vandens įiega, kiek turtų jinai mums sukrauja, kiek daug mės naudojames josios patarnavimais, tai apie jures viešomet reikalinga būtų atsiminti su didžiausiu pagarbos jausmu. Jeigu atsiminti visus tukstančius laivų, plaukiančių juremis; jeigu atsiminti tukstančius dirbtuvius, varomų vandens puolimo įiega; jeigu atsiminti tai, kad be garo, kurį suteikia mums vanduo, vargu begalėtų visas mūsų gyvenimas bent šimtineje dalyje dabartinio savo taip žymaus smarkumo krutėti; jeigu priimti omenin tą visą važinėjimo ir visokių daiktų pervežimo lengvumą bei pigumą, ką vanduo mums suteikia; jeigu pamąstyti apie tai, kad be jurių bei jųjū suteikiamųjų vandens, debesių, lietių mūsų žemė būtų itišiu dideliu bevaisingu tyrlauku; jeigu atsiminti, kad be vandens, kurio milijniškų saltinių jura jurė, ir patsai žmogus negalėtų gyventi; jeigu bent vieną trumpą žvilgsnį mesti į tą begalo-bekraštį didelę naudą, kurią žmonės turi iš jurių vien šiais budais, ir į tuos milijniškus turklus, kuriuos kasdien jūrės krauja žmonijai po kojų,—tai ištikrujų reik pripažinti, kad jūrės yra didžiausias turtų saltinis, koki gamta kuomet nors padovanuoja. Šituose visuose atsitikimuose mės pasinaudojame jurių įiega, tą įiega pritaikome savo reikalams ir priverčiame jąjū mums tarnauti. Tačiauš meskine bent trumpą žvilgsnį į tuos turtus, kuriuos mės tiesioginiu būdu imame iš jurių. Čia pirmoje vietoje stovi žuvis, kuri kasmet milijonus svaibai lengvos, ir vėjas, ypač šiek tiek stipresnis, gali jas nunešti labai toli nuo jųjū atsiradimo vietos. Aišku, kad šiom būdu salų gali pasiekti tikrai lengvosios sėklos.

Lengvosios sėklos dar turi ke- lią, kuriuom atlieka savo kelionę per tolimus jurių plotus. Šiuom būdu per jures iškdamos, sėklos primena mūsų lakunus su jų

eių turty šaltiniu. Vien bang-
žuvė (veloribas) kiek tukstančių
tonų tepalo bei kitų reikalingų
daiktų suteikia.

Jurėse esama augmenų, kurie
suteikia puikią medžiagą žemei
tręsti. Tie storiūs anglies
sluoginiai, kuriais šiandien žmoni-
ja taip daug naudojasi, yra, kaip
mokslininkai sako, ne kas kita,
kaip tikrai jurių darbo vaisius.
Galop, atsiminkime visus tuos
brangius akmenis, perlus, kuriuos
suteikia mums jūros. Kiek dar
kitų įvairiausių turty suteikia
jurės žmonijai! Visų jų net iš-
skaitlioti tiesiog negalima.

Kaip plačios, kaip giles yr ju-
rės, tiek vaisių, naudos jos mums
teikia.

378. Kur daugiausia suvartoja-
ma kavos? Kadaisiai kava buvo
auginama vien Arabijoje. Ta-
čiau, pradėdant 1600 metais,
kuomet kava pažinta plačiau, ji
pradėta auginti beveik visose
šiltose kraštuose, kuriose šiluma
niekuomet nenuopola žemiau
55 laipsnių pagal Fahrenheitą.
Šiandien kavos daugiausiai augi-
nama Brazilijoje, Pietų Ameri-
koje, kame 2,000,000 karų užso-
dina vien kavos medžius, kurių
skaitlius siekia 800,000,000.
Kiekvienas medis, skaitant vidu-
tiniškai, atneša kasmet po vieną
svorą kavos. Darbininkų Brazil-
ijoje prie kavos laukų dirba
800,000. Antrą vietą kavos au-
ginimo daugume užima prie pie-
tinio Azijos pakraščio gudincios
salos Java ir Ceylon. Iš viso vi-
same pasaulyje kavos kasmet
gaunama apie 1,000,000,000 sva-
rų.

Kadangi Brazilija pirmą vietą
užima kavos auginime, tai ta pa-
žį vietą jai užima ir josios
suvartojime. Suvartojamos kavos
ant kiekvieno gyventojų Brazil-
ijoje išpuola po 14 svarų kasmet.
Kiek mažiau, nes po 11 svarų
ant kiekvieno gyventojų, suvar-
tojama Belgijoje bei Hollandi-
joje. Vos tik tai sekanti vieta ten-
ka Suvienytoms Valstijoms, ka-
me kava taipgi yra labai įprasta.
Čia ant kiekvieno gyventojų kas-
met išpuola po 5 svarų. Anglijoje
— vos truputis daugiau negu pu-
sės svaro. Čia daug daugiau su-
vartojama arbatos, kurios išieina
5 kartus daugiau negu kavos.
Suvienytose Valstijose kavos su-
vartojama 8 syk daugiau negu
arbatos.

379. Kuomet atsirado pirštinės?
Pirštinės neįota jau labai
gilioje senovėje. Senovės egiptie-
nių kapuose rasta pora bruk-
šniūtų lininių taip vadinamųjų
"puspirštinių" (pirštinių, kuriose
tikrai nykštis turi atskirą vietą;
vis kiti keturi kruvojų būna).
Minėjamame egiptiečių kape ra-
stosios pirštinės, kaip iš visa ko
galima spėti, buvo moters ne-
siojamos. Senovės grekų rašyto-
jus Ksenofonas nurodo į tų lai-
kų persų nešiojamąsias pirštines,
kaipo į galingumo, įtekmės, pra-
kilumo ženklą. Pas kita senovės
rašytoją Homerą, dar senesni
už Ksenofoną, randama taipogi
paminėjimas apie pirštines. Mi-
nimasai Laertis net darė dirba
užsimovęs pirštines, kad rankas
nuo erkščių apsaugojus.

Pirštinės buvo taipgi gerai ži-
nomos ir senovės romėnams, ku-
riems daug tekdavo "į kailį" nuo
savų filiozofų, smarkiai barusų
savo tautiečius už pirštinių ne-
siojimą. Tačiau tasai barimas
nieko negelbėjo, nes romėnai nei
nemanė dėl filiozofijinių išvedžio-
jimų atsakyti nuo visų malonu-
mų bei parankumų, surišų su
pirštinių nešiojimu.

Pradedant vienuoliktą amžių,
pirštinės išsiplatino po visą Eu-
ropą. Tuom laiku pirštinės da-
binta visokiais brangiais akme-
nimis bei įvairiais pagražinimais.
Kaipo pagražinimas, tarp kitko
vartota įvairių ginklų pavidalai.
Kai kada net ir karaliai laidota,
užmorus jiemis pirštines ant ran-
kų (Anglijoje karaliai Jonas ir
Edvardas I).

Tais laikais bažnyčiose varto-
ta labai puikios ir brangiai
įpuoštos pirštinės. Jos dažnai
daryta iš randono šilko, marginto
įvairiomis iš auksu padarytomis
figūromis; taipogi brangiais per-
lais.

Septynioliktą šimtmečio pra-
džioje pasirodė iš odos padarytos
pirštinės, kurios taip pat, kaip ir
ankščiau, brangiai puošta. Tuom
laiku pradėta jos perfumuoti (lie-

ti arba tepti kvepiančiomis me-
dziagomis), ypatingai tarp mo-
terių. Kvepiančios, arba "sal-
džios" pirštinės buvo siunčiamos
viens kitam kaip dovana ir pa-
garbos ženklas. Tačiau neužilgo,
viešpataujant Karolini I (gimė
1600 m., mirė 1649 m.), tasai
papročiai išnyko.

Iš pradžių pirštinės tikrai bajor-
ų bei turtingųjų neįota. Lai-
kui bėgant, jos tačiau išsiplati-
nino ir tarp liaudies, ir šiandien
pirštinės neįota visi.

KLAUSIMAI:

380. Ar auga žemės kamuolys?
381. Kaip augstai gali žmogus
ore pakilti? (J. E. Kar. kl.)

382. Koki gyvuliai žiuri vienu
ir tuom pačiu laiku pirmyn bei
atgal?

383. Iš kelių dalelių susideda
laikrodžiai?

(Atsakymai bus kitam numerij.)

IS VISUR.

|| Bulgarijos sostinė Sofijoje, ati-
darant parlamentą, kada atėjo ka-
ralius su moterim ir vaikais, nau-
jai išrinkti keli socialistai pa-
sveikino juos šauksmu: "Šalin
karalius ir valdonai! Lai gy-
vuoją republika!" Karalius ir tai
visai atydos neatkreipė.

|| Ispanijos Amerikos republi-
kos: Honduras, Nica-
ragua, Salvador, Guatemala ir
Costa Rica susirio kruvon, kad
galėtų geriau atsiremti prieš
Jungtines Valstijas, jeigu jos už-
simanytų tas republika savo glo-
bon paimti, arba jeigu mėgintų,
kaip Panamos siaurumą, pa-
glemti Nicaraguos siaurumą, per
kurį galima kitą kanalą nukasti,
o tas darytų konkurenciją Pana-
mos kanalui.

|| Rusijos vidaus reikalų minis-
teris apdirbo surašą dalykų, apie
kokius laikraščiams nevalia per-
žvalgas talpinti. Uždrausta lai-
kraščiams rašyti ką nors apie ka-
riūmenę, jos paduginimą, apie
karščią laivyną. Rusijos politikai
ant Balkanų ir apie čielą litaniją
kitokių dalykų. Mat valdžia ne-
norė, kad apie tokius dalykus
Rusijos žmonės ką nors žinotų
bent tol, kol Rusiją vėl nepasiekė
kokia Čusima ir Mugdenas.

|| Sulyg pagarsintų oficiališkų
žinių, vienoje tik Činų provin-
cijoje Iza Chuen pereituose me-
tuose nužudyta 24,000 žmonių,
kriminalistų ir politinių prasižen-
gėlių. Tiek nužudė per vienus
metus nei Amerikoje nei Rusijoje,
nors ir tuose kraštuose mėgstą
žmones žudyti.

|| 1895 m. ant žemės buvo pus-
antro milijardo žmonių; dabar gi
gyvena ant 1,750,000,000 žmonių.
Daugiausiai vaikų, nes 49 ant
1,000 gema Rusijoje, bet ten ir
daugiausiai žmonių miršta, nes 31
ant 1,000. Mažiausiai vaikų ge-
ma Prancūzijoje, nes tik 21 ant
1,000 gyv.; mirčių gi buvo 19
ant 1,000 gyv. Ispanijoje, Austri-
joje, Japonijoje vaikų gema dau-
giau kaip 32 ant 1,000 gyv.

|| Austrijos ir Vengrijos karo
ministerija išsiuntinėjo į visas
kariumenės dalis pranešimą, jog
aficieraus uždrausta šokti ameri-
koniską šokį Tango.

|| Rusijoje užstojo dideli šalčiai
ir sniego pūstinai. Petrovskio
pavietij, Saratovo gubernijoje, ra-
do 14 užpustytų ir sušalusių
žmonių.

|| Gruodžio 30 d. pereitų metų
Vokietijoje siautė sniego darganos
ir vėtrės. Vėtrės ypač pajuriuo-
se labai daug blogo pridirbo.
Daugelį kaimų užliejo iš jurių iš-
mestos vilnys; dėl tvanų prisėjo
sulaikyti ant pajurių geležinkelio
traukiniai bėgiojimą. Priešais
Swinemunde prigėrė 4 zvejai.

|| Vengrijos, mieste Marmaros
Szigeth gruodžio 29 d. prasidėjo
byla 94 rusinų, teisman patrauk-
tų už sukaltį prieš Vengriją ir no-
rą su Rusijos pagelba suvisu nuo
Vengrijos atskirti rusinų apgy-
ventus kraštus. Vadovu sukalt-
bininkų buvo rusiškas agitatorius,
stačiatikiškas vienuolis po-
pas Aleksejus. Rusija agitacijai
ir sukaltininkų reikalams ir pini-
gus davė.

|| Ispanijoje gaisras išnaikino
didinę dalį miesto San Sebast-
tiano. Tukstančiai žmonijai ugnyje
nužudė visus savo turtus, neteko
pastogės ir dabar badą ir vargą
kenčia.

|| Mieste Tarfu pietiniuose Chi-
nuose susibuntavo kareivių re-
gimentas esantis po vadovystę
generolo Jang Hu Ping. Jie už-
mušė savo aficierius ir išplėšė
ginklų krautuvę; persovė vieną
universiteto profesorių ir daug
studentų ir visą provinciją ap-
šaukė nuo Činų nepigulminga.
Svetimtaučiai neklidė, net patį
daboją katalikų koplyčią ir misi-
jos mokyklą. Atkakusi regulia-
riskoji kariūmenė vienok sukilė-
lius iš miesto išvaikė. Generalas
Jang Hu Ping pabėgo ir pasislė-
pė vienuose namuose, bet buvę
jo kareiviai tai susekė ir tuos
namus uždegė.

|| Vokiškoj valdyboj, Australi-
joje, ant salų Naujas Meklenburg
žmogėdžiai čiabuviai pagavo du
vokiečių tyrinėtoją — Dr. Deinin-
ger ir girininką Kemptą. Many-
ta, kad juos čiabuviai suvalgė,
bet jiems pasisekė pabėgti. Vie-
nok 14 čiabuvių palydovų ir ne-
sėjų žuvo; gal juos žmogėdžiai
suvalgė.

|| Šveicarijoje, kontone Neucha-
tel leista moterims užimti pasto-
rių vietas. Ten moteris bus pri-
imamos į universitetus ir gales
mokyti teologijos, o paskui pro-
testoniskose parapijose jos gales
užimti pastorių vietas.

|| Papua jurių įlankoj, Australi-
joje, tarp sausumos ir salos Nau-
jos Guineos ant uolų pasisprendę
garlaivis "Tasman". Nėra vilties
garlaivį išgelbėti. Laivai skubina
gelbėti bent pasazierius ir įgulos
žmones. Tarp esančių ant gar-
laivio "Tasman" žmonių yra daug
amerikonų.

|| Atsilankęs Albanijoje ameri-
konas William Howard iš New
York pranešė, jog Albanijos ka-
nuose yra šalta ir, kaip jis ma-
karia, nuo per žiemą juose pasislėpusių
30,000 albanų sušals, ar badu nu-
mirs.

|| Sulyg esančių teisių, Japoni-
joje apsigėsti gali vyrai, sulaukę
17 metų, o merginos 15 metų.
Sulyg vidaus reikalų ministerijos
surinkti statistiškų žinių: Japo-
nijoje 1910 metuose ištėkėjo 200
merginių, turinčių 15 metų, 7,000
turinčių 16 metų, 40,000 turinčių
20 metų. 1910 metuose apsigė-
dė 47,546 merginų, turinčių 22
metu. Nuo 23 metų skaitlius ap-
sivedančių merginių žymiai eina
mažyn. Daugiausia merginių teka
21-mečių. Kaslink vyrų vedan-
čių, tai 17-mečių vedė 4,000.
1910 metuose 36,401 vyras vedė,
turėdams 26 metus. Vyresniame
amžj apsigėdimų skaitlius eina
ir pas vyrus mažyn. 1910 m. bu-
vo dar apsigėdimai turinčių 65
metus; 99 vyrai ir 28 moteris.
Bet daugiausia merginių ištėka
22 metų, o vyrų 26 metų.

|| Londone iš pietinės Afrikos
atkako deimantų ieškotojas
Bowler ir tarp kitko atsigabeno
deimantų 178 karatus, vertės 5
milijonų doliarų. Nors deimantas
graužas, bet jubilieriai pirkti ne-
norė, ne visi gali tiek užmokėti,
o taip brangių nelengva ir pa-
duoti, nes tokius gali pirkti tik
moteris turtingiausių milijonierių,
o tokių nedaug yra.

|| Švedijos sostinėje Stockhol-
me pasimirė karaliaus motina, ka-
ralienė Sofija, išgyvenusi 78 me-
tus; mirė nuo plaučių uždegimo.
Ji buvo vokiškos kilmės — kuni-
gaikščiutė Nassau.

|| Sniego darganos ir vėtrės
visokiuose Europos kraštuose,
pasiekė net pietinę Prancūziją ir
Italiją, taipgi Ispaniją ir Portu-
galiją. Dėl vėtrės ant Tarpže-
minij jurių pasilovė laivų plau-
kiojimas. Vesuvius viršinė
sniego užklotas. Pietinėj Fran-
cūzijoje toks didelis šaltis, kokio
tuose kraštuose nei senį žmonės
neatmena.

|| Jungtinių Valstijų valdžia
atsisaukė Vokietijon su reikala-
vimu numazinti muitus nuo sin-
pas Aleksejus. Rusija agitacijai
ir sukaltininkų reikalams ir pini-
gus davė.

|| Jungtinių Valstijų valdžia
atsisaukė Vokietijon su reikala-
vimu numazinti muitus nuo sin-
pas Aleksejus. Rusija agitacijai
ir sukaltininkų reikalams ir pini-
gus davė.

paliuosavimus tautai, kuri Vokie-
tijai nedaro tokių paliuosavimų,
kokius daro Kanadai ir Švedijai.

|| 1913 m. ant viso žemės pa-
viršiaus iškaskė auksu už 455 mi-
lionus doliarų, arba 11 milijonų
daugiau negu 1912 m. Jungtinė-
se Valstijose iškaskė už
\$88,301,023, arba 5 milijonais ma-
žiau negu 1912 m. Australijoje
iškaskė vienu milionu doliarų ma-
žiau; Mexike už 5 milijonus ma-
žiau, bet už tai kalta yra ten
siaučianti revoliucija. Už tai Ka-
nadoj iškaskė už \$2,700,000 da-
giau, Anglijoje Indijoje už mi-
lioną doliarų daugiau. Jungti-
nėse Valstijose daugiausia auksa
iškaskė Kalifornijoje, nes už \$20,-
105,447. Coloradoj už \$18,420,031,
Alaskoj už \$14,782,512, Nevada-
joj už \$12,279,131.

Sidabro daugiausia iškaskė Ne-
vadoj, nes už \$9,123,229, Monta-
noj už \$7,880,166.

|| Turkija, už paskolintus Fran-
cūzijos pinigų pirkė iš didžiaus-
sių veislės karščią laivą, kuris
buvo Brazilijai padirbtas. Tas
ypač nepatinka Rusijai ir Greki-
jai. Jos todėl reikalauja, kad
Prancūzija ir Anglija neskolintų
Turkijai pinigų, nes ji juos su-
naudoja karščiems tikslams.
Mat Grekija norėjo tą laivą
pirkti, bet niekur pinigų gauti
negalėjo, o be pinigų laivo ne-
gavo.

|| Vėtrės Baltikos pakrantėse,
Prusose, daugiau nelaimių atga-
beno negu tikėtasi. Pakrančių
kaimų yra daug išnaikintų, jų
gyventojai ant valčių turėjo slėptis.
Susidaužusių laivų liekanų
daug vilnys prie kranto priplaka.
Turbut žuvo daug mažesnių lai-
vų ir žvejų valčių.

|| Šveicarijoje, mieste Genevoj
apvaikščioje šimtmetines sukau-
tuves atgaivinimo Genevos re-
publikos, kuri po Vindobonos
kongreso prisidėjo kaip atskiras
kantonas prie Šveicarijos.

|| Francūzas "boxeris" Carpen-
tier, į 72 sekundas sumušęs angli-
šką "boxerį" Wells, gavo \$2,000
frankų. Tai išpuola suvisu
1,100 frankų už sekundą darbo.
Į taip trumpą laiką, turbūt, nei
Caruso tiek neuždirba. Carpen-
tier yra angliakasy; jis neturi
dar nei 20 metų.

|| Šiaurij tyrinėtojas Shack-
leton keliauja vėl tyrinėti ledinius
kraštus prie pietinio žemgalio.

|| Laikraščiai praneša, buk
Amerikoj organizuojasi vengrų
revoliucionierių partija, kuri no-
ri suvisu nuo Austrijos Vengri-
ją atskirti ir joje įvesti republi-
koniską tvarką. Bet laikraščiai
nepaduoda, kokios tautos yra tie
revoliucionieriai: magyrai, sla-
vai, rumunai, ar vokiečiai. Šitos
tautos išvieno turbūt nesutik-
veikt, nes jos vienai kitos neken-
čia, o jau labiausiai nenekentami
yra magyrai, nes jie, turėdami
valdžią savo rankose, spaudžia ir
išnaudoja kitas tautas.

IS DARBO LAUKO.

|| Trinidad, Colo. Vadovas čia
sutraktos milicijos dėl kalna-
kasių streiko, generolas Chase,
liepė išvyti iš čia pagarsėjusią
Amerikoj darbininkų draugę
"Motina Jones." Jai čia atkakus,
milicija laukė ant geležinkelio
stoties ir negalėjo išlipti, išgabeno
į Wasenburgą, taigi už rubežj
streiko apimto distrikto.

|| Denver, Colo. Iš čia iškela-
vo Chicago organizacijos "Ame-
rican Federation of Miners" pre-
zidentas apkalbėti su prezidentu
"Western Federation of Miners,"
ar nevertėtų sukelti visuotinę or-
ganizuotą angliakasių streiką vi-
suose Jungtinių Valstijų kraštuose.

|| St. Louis, Mo. Susitakė te-
legrafistai St. Louis & San Fran-
cisco geležinkelio su kompanija.
Susitajikimo išlygų tuom tarpu
dar negarsina.

|| Springfield, Mo. St. Louis
& San Francisco geležinkelio Co.
prašalino 400 operatorių. Kom-
panija sako, kad įvedus telefona-
vimo sistemą, jai reikia mažiau

operatorių. Čia telegrafistai ren-
gėsi streikuoti.

|| Indianapolis, Ind. Streikuoj-
ia čia dirbanti prie pieno buda-
vonių darbininkai, nes ant jų pa-
duoto dar rugsėjo mėnesį reika-
lavimo padidinti algas kontraktori-
riai iki šiol nedavė atsakymo.

|| Marquette, Mich. Darbinin-
kai rudos kasyklų Negaumec ir
Ishpeming, prigulinti į organizaci-
ją "Western Federation of Miners,"
nutarė suorganizuoti streiką
visose Michigano kasyklose,
jeigu valdžia neįsikis į streikus
vario kasyklų darbininkų Calu-
mete ir jam nepadarys galo.

|| Calumet, Mich. Senatorius
McDonald pareikalavo, kad būtų
iširti prieštiki vario kasyklose,
kur nuo senai streikuoją darbi-
ninkai. Kasyklų savininkai pro-
testuoja ir sako, kad valdžia ki-
šasi į jų naminius reikalus. Bet
kasyklos, kur dirba tukstančiai
žmonių, tai jau ne naminiai sa-
vininkų reikalai; į tokius valdžia
ne tik gali, bet privalo kištis.

UŽMIRSTI PRISAKYMAI.

Nekalbėk blogai ant savo arti-
mo, nežinodamas, ar teisybė tai
ar ne. Tuom nežininsi jojo gar-
bę. Žemindamas žmogaus garbę,
darei blogą visam jojo gyvenimui.
Teisybė ir gera rodo eina
per svieta, kaip mažas kudikelis,
turtum jo nieks nemato ir ne-
pažįsta. Bloga kalba ir negerai
darbai ein, turtum milžinas, su
didžiausiu trukšmu per svieta.
Kiekvienas tą milžiną sutinka ir,
palydėdamas, kitam dar blogiau
perstato.

Niekuomet netikėk tam, kas
daug kalba, nes daug kalbant
daug ir neteisybės deda. Tai-
pogi niekuomet netikėk tam, kas
visus peikia ir koluoja; kuomet
tujen prasišalinsi, jįsai tave taipgi
iškolios.

Jei tu kam nors bėdoje ar ne-
laimėje pagelbėjai, tikėkis nuo to
žmogaus blogo atlyginimo ir
keršto.

Niekados nesistengk pritaukti
prie savęs draugų, nuduodamas
murtuolių, nes paskui apvil-
tieji draugai, neradę pas tave
tikėtojo auksa, tave vėl apvais ir
dar keršys.

Kas knygas ir laikraščius skai-
to, tas su visu svieta kalbasi.

Kas daug prižada, tas mažai
padaro.

Kas save augstai stato, tas pats
dažniausiai yra žemos dvasios.

Kas visus niekina, tą laukia
toksai pat likimas.

Teisingas pagyrimas galima
užtarnauti tikrai gerais dar-
bais ir dora.

Pagarbos ir gero reikalaujantis
privalo pirmiausiai pats savo rei-
kalavimus pildyti.

Pirmutinė sanlyga gražaus ap-
siėjimo draugijoje — tai blaivu-
mas.

Linksmo, doro ir gražaus gy-
venimo negali būti degtinės bei
alkoholio kaimynystėje.

Girtuoklystė yra draugas, ku-
ris greičiausiai prie tavęs pri-
limpa ir kuris paskui sunkiausiai
yra atskratyti.

Degtinę mylintis niekuomet
neišbrīs iš purvyno.

J. K. Mikas.

VIETINĖS ŽINIOS.

Lietuvys užmušė kirviu lietuvį.
Baisi žmogžudystė tapo padary-
ta pereinant nedėdienio rytė Ant.
Ambrozo saliuje, prie 644 W.
18-tos gatvės. Žmogžudystė yra
tiesiog žvėriška, ir taip baisaus
atsitikimo jau senai nebuvo tarp
lietuvų girdėti. Užmušta kirviu
Juozas Noreika, 26 metų vaiki-
nas, gyvenantis prie 1515 So.
Canal st., pacinantis iš Milijū
kaimo, Vilkmergės pavieto, Kau-
no gub. Šita baisi piktadarystė
atsitikusi prie sekančių aplinky-
bių:

Pereitos subatos vakare minė-
tam saliuje susirinkę keletas
vyrų, tarp jų Pranas Žibarka ir
B. Taparuskas, pasižymėję savo
peštynėmis. Sakoma, per visą
naktį, net iki rytui, kazyruota iš
pinigų. Noreika turėjo laimėti ir,
išlošęs, buvo besirėngęs eiti na-
mo. Tada Žibarka, užstojęs du-
ris, pakvietęs "persimti." Imty-
nės užsibaigė tuom, kad abu

susiplicė sau kelnias. Vėliaus esą
Noreika prikalbinta, ar prispirta
dar kazyruoti. Noreika išlošęs
visus pinigus nuo kitų grajų ir,
išlošimo užbaigimui, turėjo kitiems
"užfundyti." Laikė "fundymo" ki-
dlo ginečai, ir prasidėjo mūsty-
nė, kurios teisingai aprašyti negali-
ma, nes vieni vienaip, kiti kitaip
apie tai kalba. Gana to, kad lai-
ke trukšmo Žibarka palaidės tris
švius, kurie vienok nieko neuž-
klidė. Tada Taparuskas, griebes
kirvį ir rėžęs kirvapeite Noreiką
viršugalvį. Kaulai skilo, ir No-
reika krito negyvas ant žemės,
paplūkęs kraujuose, sumaisytuo-
se su smegenimis.

Žibarka, sakoma, tuom tarpu
spėjęs ištraukti iš užmušto ki-
seniaus \$100.00 ir leidosi per du-
ris, pameddamas apkrūvintą kirvį
ant šalytakio.

Kol policija atėjo, abudu —
Žibarka ir Taparuskas, — spėjo
pabėgti, ir policija iki šiolei ju
surasti negalėjo. Vienok iš tei-
sybės nagų ištrukti jie negalės,
ir žmogžudys, — ar anksčiau, ar vė-
liau, — turės gauti tinkamą už sa-
vo darbą užmokestį.

Kas toliaus atsitiks, apie tai
bus vėliaus pranešta.

Jo—as.

Parapijinis mitingas. Pereitą
nedėdienį atsituvo du mitingai,
šiokių ar kitokių būdų pabiečianti
parapijinius reikalus.

Vienas atsituvo šv. Jurgio pa-
rapijinėje svietainėje. Džiakonas
Kračiūnas pats užsėkė
parapijonių mitingą parapijos rei-
kalų apkalbėjimui. Mat pirmiaus
sautka mitingus be jo žinios ir
neva parapijonių vardu, ir tie mi-
tingai, kaip jau žinome, nepasek-
mingai pasibaigė. Šiuom sykiu
į svietainę leista tik šv. Jurgio
parapijos nariai; moterių nelei-
sta, taipgi neleista ir tų, kurie
negalėjo parodyti prie durų už-
simokėjimo kortelių.

Iš pradžių išrodė, kad mitingas
bus trukmingas, tačiau viskas
užsibaigė tvarkingai, ir abidvi pusės
liko patenkintos. Džiakonas pa-
sakes, kad jis mielai noru su sa-
vo parapijonais taikysis, jis tik
priešingas buvęs ir esąs tam, kad
į parapijos reikalus kistų nosį
visai pašaliniai, neprigulinti prie
parapijos žmonių.

— Aš jau pasenau, — sakė dži-
akonas, — šiuos mūrus bestatyla-
mas, ir jeigu kam reikalingi pa-
gelbininkai, tai man toki pagel-
bininkai labiausiai reikalingi, o
jeigu parapijonai nori išrinkti
komitetą, tai aš prieš tai nieko
neturiu. Išrinkti jį ir lai jis veda
visas knygas ir prižiūri piniginius
reikalus.

Išrinkta komitetas iš apie 12
žmonių, paskyrus komiteto pre-
zidentu p. Benediktą Butkų, o
sekretorium, — p. Ewaldą. I ko-
mitetą įėjo taipgi ir J. Dymša,
šaukusis pirmiaus prieš džiakono
mitingus. Užbaigus tokiu būdu
reikalus, džiakonas ir naujai iš-
rinktas komitetas pasisveikino,
pasizadėdami bendrai darbuotis.

Toku būdu, visos komedijos,
kurios buvo pradėjusios kilti, sa-
koma, dabar užsibaigė.

— Antras mitingas tą pačią
dien atsituvo "Anšros" svietainėje.
Jo mieriu buvo, kaip kvietėjai
aiškino, sutverti naują tautišką
draugiją. Net ir čarteris jau jau
parupinta. Žmonių buvo susi-
rinkę pilna svietainė. Susirinkimo
tikslą aiškino p. Petrošius (gra-
burius). Iš jo aiškino

ri ir šiandien jis varo naudingą tarp jaunomenės darbą.

Ateinančio kovo mėnesio Klubas rengiasi apvaidinti savo 5-metinį jubiliejų.

— Tą pat dieną Freiheit Turner svetainėje vietiniai socialistai, kaip ir kasmet, turėjo savo Naujametinį balių, pamarginatą ilgaisiu programą, susidedančią net iš 23 numerių. Tinkama diena! Prakilba laikė p. K. Gugis, likusioji programos dalis susidėjo iš deklamacijų, solo, dueto, dainų ir muzikos. Programai užsibaičius, atsibuvo rožinis balius ir skrajojanti krasa su dovanomis. Žmonių buvo dideliai ir smagiai linksminasi iki vėlyvai nakties.

— Naujų Metų belaukiant, Lietuvių Regal Klubas turėjo savo vakarėlį toje pačioje Freiheit Turner svetainėje. Publikos buvo per porą šimtų. Viskas gražiai ir tvarkingai atsibuvo.

Nuo West Side. Sausio 1 d. atsibuvo "V. Kudirkos" draugijos jubiliejinis vakarėlis Melsdžio svetainėje. Programos susidėjo beveik visos iš dainų ir muzikos, bet ačiū tam, kad jame dalyvavo vienos iš geriausių Chicago spējų, jis buvo įvairus ir pilnas musiekė. Viso programos čia neišskaitinuos, nes buvo gana ilgokas; užteks todėl paminėti, kad prie jo gausiai išpildymo tokių, jau pasistymėjusių ypatos, kaip: J. J. Zolp, K. K. ir F. K. Strzyneckiai, p-lė Pierzinskaitė, Kurkulis, Dargūzis, Geštautas, Maslauskaitė ir Jakutis.

Po programos prasidėjo šokiai ir skrajojanti krasa, kuri iš Naujų Metų priežasties ypatingą turėjo pasisekimą. Buvo ir dvi dovanos už atvirutes pasiskirtos: didelės Kudirkos paveikslas rūmose, kurį laimėjo K. Parsiukaitis ir knyga "Draugijos ir Organizmo Evoliucija" (p. Ilgaudo padovanota), kurią laimėjo p-lė Gapsiūtė.

Šokiai išdalies nepasisekė. Publikai pamiršo mandagumą, ir p. Melsdžis buvo priverstas uždrausti šokti klumpakojį, sukintį ir norių miegoti. Dabar net iškaba salės viduryje apie tai garšina (prie minėtų lietuviškų šokių dar pridėti ir tango).

Buvo pasizadėjęs dalyvauti programoje ir p. Brusokas, tačiau jis nepasirodė ir tuomet užvylė ne tik rengėjų, bet ir publiką. Sakoma, jį paveržė tautininkai. Mat ir šiame kampelyje pradėjo aiškiai žymėti dvi lietuvių sparnai,—grynų tautininkų ir socialistų, kurie šniariai ir save pradeda žiūrėti. Negerai būtų, jeigu iki šiol-laikinę vienybę turėtų griuti ir abu sparnu pradėtų tarp savęs peštis.

M. Juška.

"BIRUTĖ" STATO "KERSTĄ"

Chicago's lietuvių visuomenės tiek subrendo ir surimtėjo, jog nebepasigandina bile kokiais veikalais, statomais nuden scenoje. Tas subrendimas ir nepasigandinimas aiškiai matosi, kaip iš pačios lankancios mūsų vakarus publikos, taip ir iš laikraščiuose skelbiamos kritikos. Ši faktą mes giliai įsidėmėjome ir nusprendėme pasistengti iš visų pajėgų, idant tikrai užganėdinus publikos norus ir bent sykį davus progą pasigėrėti tikrai puikūs veikalo atvaidinimu.

Vasario 24 d. (subatoje), šv. Jurgio par. salėje, 33čia gat. ir Auburn ave. statysime scenoje įžymaus mūsų rašytojo L. Gijos 3 veiksmų, 4 paveikslų, naują veikalą "Kerštas". Tragedija iš senovės laikų.

Senovės mūsų tėvynės istorija slepiasi tarytum kokiosse užkloose. Jei šitą iš senovės žinom, tai tik žymūs faktai, o ir tu nedaug. Dauguma pasakojimų, užmiršties bangose "Keršto" autorius savo gūvia fantazija kaip tik ir stengiasi praskleisti tas užmiršties bangų nkanas. Rašytojas gambiai šiame veikle naudoja šit dainų bei pasakų kalbą ir rytmu. Senovės lietuvių tikybiniams įsitikrinimams ir palikimams aiškiai atvaizduoja senovės lietuvių kūniškumą, jų dvaronis, jų papročius, įsitikrinimus ir t. t.

"Kerštas" bus bene pirmutinis iš senovės lietuvių istorijos veikalas, parašytas vykusiai lietuvių kalboje ir dvasioje. Jo poetišumas liečia pačią širdį, vaidini-

mas gi jo scenoje to labiau bus įdomus. "Kerštą" vaidinti išrinkta gabiausiai "Birutės" artistai—vaidintojai ir rengiamasi prie darbo stropiai. Dekoracijos ir parėdai bus parinkti ir pritaikinti sulys senovės istorijos. Chicagoje "Kerštas" statoma pirmą sykį.

P. Kurkulis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Andrius G.—as. Klekvenas kuris turi negyvybę, bet žmoniškumą jau su savo širdyje, prie kovo savo net ir didžiausio priešo nuima kepturę, lenkia galvą—tai jau nuo amžių šventai užliktas paprotys, ir tai yra geras paprotys. Tik balius, vėidmams ir "šėskas" spjando ant veido nūmėlio, žinodamas, kad tasai apsiginti negali. Klekvenas iš mūsų turi savo geras puses, turi ir savo silpnus. Turite, be abejonės, ir jūs. Ir kaip gi jums patiktų, jeigu jūs ločnė kapa kas apspjandytų blyvę žmogus? Kaip jums patiktų jei jūs tada atjauti galėtum? Kritika—rimta kritika gerų ir blogų darbų—yra vienas dalykas, o spjaudymas ir koliojimas, plemenškos pasipiešimai yra visai kitas dalykas. Tą turite aiškiai suprasti. Pirmas yra geistinis ir naudingas, antras yra nepadorus ir pasmerktas, nes jis demoralizuoja, purvina žmogaus sielą, dar iš žmogaus gyvuli. Jeigu tamista butum atydziau perskaitę tą straipsnėlį, tai butum persitikirę, kad redakcijai nerupėjo ginti numirėlių, bet rupėjo nurdyti tas, kas yra bjauri ir nežmoniška—būtent, nepadorų kovos būdą, dargi su numirėliais. Tik labai žemai nuolat žmogus gali daryti panašios rūšies plemenškos "juokus", kad ir apie savo priešą. Jūs labiau tas netinka laikraščiu.

p. S. A. Z. Peržiūrėsim.

p. Tony Jonas. Jūsų klausimą atsakysim "Pasiekę Kampelį" sekančiame numeryje.

p. Vincas Vit—as. Ačiū, bet jau buvome gavę kitą korespondenciją apie tą patį.

p. Ex-Valparaisietis. Ačiū. "Ka dirbti dabartiniam laikui" peržiūrėsim. Aprašymo vakarėlio, nors jis gražus, sunaudoti negalėjome dėl vietos stokos.

p. Suvalkietis. Likusių dalį sunaudosim sekančiame numeryje. Ačiū.

p. J. Krasn—us. J. Juse—us. Ačiū už prisilintą, bet buvome gavę anksčiau nuo kitų pranešimus apie tą patį, todėl jūsų raštelį sunaudoti šiame sykiu negalėjome.

p. M. S. M. Bagdžiūnaitė, S.—sis, Casimiro Undraitis (Buenos Aires). Peržiūrėsim ir sunaudosim sekančiame numeryje.

p. S. Bakanas. Kaip senai vartoja ma druska ir kas ji yra, atsakysim "Pasiekę Kampelį" savo laiku. Antras klausimas—kaip medžiai ir abelai augalai apvaisina, —reikalauja patiesimo išsiskindimo, ir nuodugnai tai padaryti sausrose "Pasiekę Kampelį" rybose nebūtų galima. Tai rasite bile kuriame šiek tiek platesniau botanikos vadovėlyje. Patariamie perskaityti knygą "Kaip gyvena augmenys?" (Kaina 35c), Gaudama "Lietuvos" knygyne.

p. Virden Mainieris. Įdėsim į sekančių numerių.

p. Vargdienis. Jūsų raštelis, be padavimo rasių pravarės ir adreso, kaip jau minėjome, nuėjo gurban, nes redakcija negali gaisinti laiko, juos beskaitydama. Jeigu jame buvo kas svarbaus, bukte malonus parašyti,—tik trumpai, ir aiškiai aprašydami, kas atsitiko. Kita kartą nepamirškite pasirašyti ir vardo pado.

Apgarsinimai.

DIDELIS SKAUSMAS.

Mr. F. J. Kuban iš Fort Worth, Tex., sulys jojo laislo, baistai kentėdavo. Jisai sakė: "Aš kentėjau nuo pilvo trukdėsi, snungto su baisiu galvos skaudėjimu, kuris kartais buvo nepakenčiamas. Man pasitaikė atliankyti draugą Mr. J. J. Hanger, ir jisai man patarė pabandyti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Kelios bonkos atnešė man palengvinimą, ir trumpame laike aš buvau visiškai sveikas. Aš visuomet laikysiu šį vaistą savo šeimynoje ir vartosi prie pirmo sirgulavimo ženklo." F. J. Kuban, 225 No. Main st., Fort Worth, Texas." Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą visuomet suteikia greitą palengvinimą skilvio, kepenų ir vidurių ligose, nes jisai išvalo ir sustiprina jį. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 S. Ashland av., Chicago, Ill. Strėny degimas, išsinarinimai, reumatizai ir neraiški skaudėjimai veikiai pasiduos Trinerio Linimentui.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

JAUNŲ AMERIKOJ LIET. TAUT. KLUBO ADMINISTRACIJA. Chicago, Ill.

J. Jankauskas, Pirm., 927 W. 34th pl.

A. Zalatorius, Pagelb., 917 W. 33rd st.

D. Gulbins, Prot. Rašt., 927 W. 34th pl.

P. Motiejunas, Turtų Rašt., 920 W. 33rd st.

T. Radavičia, Kasierius, 936 W. 33rd st.

J. Mikalauskas, Užtūrėt-orig. 841 W. 33rd st.

DRAMOS IR CHORO SKYRIAUS VIRSTININKAI.

M. Girnus, Kompoz., Mokytojas choro, 902 N. California ave.

3. Vaitiekunas, Režisierius, 3149 So. Halsted st.

M. M. Juodis, Pirm. choro ir dramos, 3252 So. Halsted st.

Mitingai atsibuna kiekvieną pirmą nedėdienį mėnesio 1-mą valandą popietį T. Radavičiaus svetainėje, 926 W. 33-čios gatvės, ant antrų lubų. Taipogi choro ir dramos repetitijos, atsibuna toje pačioje svetainėje. Choro repetitijos atsibuna seredomis, 7:30 val. vakare. Teatru repetitijos atsibuna pėnyvėms, 8-ta val. vak. Taišai, jauni vaikinai ir merginos, jei mylite prasliavinti dainę, kaip tai dainose ar teatru losimose, tai kviesdami priglūsti prie Jaunų Amerikoj Liet. Taut. Klubo, nes J. A. L. T. K. ne vien tik užima dainomis, losimais, bet taipogi ir pašelpa ligoje. Taišai, kiekvienas lietuvis ir lietuvių tėvų prisidėti prie jo auklėjimo. Su pagarbą, J. A. L. T. K.

KANKLIŲ MUZ. DR. DRAUGIJA

(Choras prie sv. Jurgio parapijos) surengė

Didelį iškilmingą Balių Subato, sausio (Jan.) 10 d., 1914 m. Freiheit Turner svetainėje, 3417-21 So. Halsted st. Pradžią 7:30 val. vak. Ižanga 25c. Muzika B. Ezeriskio.

Tėmykite!

Lietuvių Jaunimo Raitelis Nėdėje, sausio 18 d. 1914 m. Columbia svet., prie 48 ir Paulina gatvių artkros J. J. Zolpo parašytą keturveiksme dramą:

"KAS TAM KALTAS?"

Veikalas, kaip žinote iš laikraščiu, o gal nekurie įdėjętuo nuo savo draugų, yra gana gražus ir pamokantis. Yra pritaikytas visokio luo mo ir lyties ypatoms. Artistai, be abejonės, kaip paprastai, taip ir šį kartą, savo užduotis tiksliai atliko kuogeriausiai. Nepamirškite! Pradžią 7 val. vakare.

DIDELIS METINIS BALIUS.

parengtas Lietuvių Politiko ir Pašelpinio Klubo, atsibuna Nėdėje Saulio (Jan.) 11 d. 1914 m. South Side Turner svetainėje, 3143 So. State gat. tarpe 11-imos ir 32-ros gatvių, su tris dovanomis už paprastą valių tam, kas geriausis šoks: 1-ma — \$2.50, 2-ą — \$1.50 ir 3-čia — \$1.00.

Pradžią 4-tą valandą po pietų. Ižanga 50c porai, prie durų, su išsigerimu "Coupon" vertės 25c. tikietai nuo sąnarių po 35c.

Ir tikietai parsiduoda sekančiose vietose po 25 c. M. J. Tananevič 670 W. 18th st., J. Ilgaudas, 1841 S. Halsted st., A. Olšewski Bankas, 3252 So. Halsted st., J. M. Tananevič, 263 So. Morgan st., New City Savings Bankas, 4601 So. Ashland ave., J. J. Elias Bankas, 4600 So. Wood st., J. Bagdžiūnas, 2324 So. Oakley ave., Petras Kaitis, 1607 N. Ashland ave.

Gerbiame ir Gerbiamešios! Kviesčiame atliankyti į tą mūsų iškilmingą Balių, nes svetainė yra didžiausia, bus gražus programos lietuviškų šokių. Kas atliks, bus užganėdintas. Su pagarbą, Kviečia KOMITETAS.

2IRGVAIKIO PASK. IR BUD. DR.-JA

Jau gyvuoja 3 metal ir turi kapitalo suvirė \$12,000.00.

Taišai, lietuvišai, kurie nori suėdyti pinigų mokėdami tik po mažą sumą, prisirašykite prie šios draugijos. Dr. Ja laiko savo susirinkimus kas seredos vakarą apie 8 val. vak. L. Azuko svet., 3301 Auburn ave., kertė 33-čios gat. Taipgi šita Dr. Ja skolina pinigų ant namų už prieinamą procentą.

Nauja 15-ta serija atsidarys sausio (Jan.) 21 d. 1914 m. Kurie norite užsirašyti atsilankyti po višimėto intrasū:

6-tas METINIS BALIUS SU PRAKALBOMIS!

parengtas Lietuvių Kriaučių Klubo Pašelpos, subatos vak., sausio (Jan.) 10 d. 1914 m. Atlas svetainėje, 1436-46 Emma st., arti Noble ir Milwaukee Ave. Pradžią 6:30 val. vakare. Tikietai 25 c. porai.

Dabar geras laikas smagiai ir gražiai pasilinksinti šitame naujame mete. Šitas klubas visuomet parengia gražius balius, kad jaunimas gali smagiai pasisukti, o senieji gražiai laiką praleisti. Visi atsilankykite, o užmiršite savo vargus ir nelaimes. J. Oppenheimer and Co., 4700 So. Ashland ave.

DRAMOS DRAUGIJA

Stato scenoje naują gražų veikalą, 4 veiksmų komediją "Su mielu noru", parašė G. v. Moser, iš vokiečių kalbos vertė Mariutė. Ned., sausio 11 d. 1914 m. šv. Jurgio parapijos svet., prie 32-tro pl. ir Auburn ave., ant Bridgeporto, Pradžią 6 val. vakare. Ižanga 35c, 50c ir 75c. Po perstatymui šokiai. Orchestra Brolių Sarpaliu.

"Su Mielu Noru" komedija dar tik išvirsta į lietuvių kalbą, ir Dramos Draugijos artistai pirmieji teikiš esiofėti dėl publikos palinksimimo. Todėl kviesčiame visus kuoskaltlingiausius, o bus juokų iki ašarų, nes šis veikalas pilnas sveiko juoko. Kviečia, "Dramos" Dr.-jos Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo draugą Adomo Bereno, iš Sausselo sod žarėnu par. Teltų par. Kauno gub. Buvę iš važiavęs Lietuvon. Grįdėję, buk su gėrybės atgal. Taipogi pajieškau Stanislovo Ringio, iš žarėnu par. par. Kauno gub. Dirbo Nemos Co. Mich. valstijoje. 2 metai atgal išvažiavo į Chicago. Turin atvairų reikalų. Meldžiu atsiųskiti adresu: John Kumza, % Goodman Cedar Co., Shingleton, Mich.

Pajieškau savo brolio smaus Anano Kasparavičiaus, iš Pariekeni kaimo, Metelių parap., Seinų pav. Suvalkų gub. Gyveno 9 metal atgal Brooklyne N. Y. Jo paties, ar kas į čio, meldžiu atsiųskiti adresu: Frank Kasparavičia, St. Michael, Pa.

Pajieškau sunaus Juhausa Paulaičio. Jeigu jis gyvas ir nori su manim pasimatyti, lai atsiųskia žemius pa doutu adresu. Buvusi mano patį Ma rė Paulaitienė (po tėvų) Baronutė kitaip žinoma kaip Liutkienė, grįdėję, yra vedusi ir buk gyvena dabar Chicagoje. Chas. Paulaitis, Box 159, St. Michael, Pa.

Pajieškau savo draugą Kazimiero Mesko iš Bargalės kaimo, Salantų parap., Kauno gub., ir Juozapą Valčiaus, iš Natėnų kaimo, Ginteliškės parap., Kauno gub. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiu atsiųskiti adresu: Frank Petkauskas, 1706 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo kaimynės Malinos Misonutės. Antri metal kaip Amerikoj. Jos pačios, ar kas ją žino, meldžiu atsiųskiti adresu: P. S., P. O. Box 166, Alliance, Ohio.

Pajieškau savo brolio sunaus Juozapą Milaushko, Kabeilių sod., Berštovskos vol., Grodnio užėjo ir gub. Aš gyvenau Spring Valley, Ill., o paskui Kansas City. Meldžiu atsiųskiti adresu: Peter Mileski, Worland, Wyoming.

Pajieškau Juzefos Strelnakščios (po vyrų Lietuvoje buvo Dursienė), paeina iš Laukuvos parap., Raseinių pav., Kauno gub. Dabar Juozapas Dursas apsidėję su mano dukterimi Kazimiera Rupeikaitė. Aš, Kazimieras motina, noriu surasti pirmąją pačią. Labai svarbus reikalas. Grįdėję, jina Amerikoje. Jos pačios, ar kas ją žino, meldžiu atsiųskiti adresu: Domicelė Rupeikienė, 1109 N. 7th st., East St. Louis, Ill.

Pajieškau savo brolio Antano Laukionio, iš Pasarnikų kaimo, Serijų gm., Seinų pav., Suvalkų gub. Gyveno pirmiausia Shenandoah, Pa. Paskui išvažiavo į Pittsburg, Pa. Dabar grįdėję, esan Indiana valstijoje. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsiųskiti adresu: Juozapas Laukionis, Exeter, N. H., 69 Winter st.

Pajieškau savo tikros pusseserės Albino Galvanauskaitės paeina iš Čedaus miestelio, Ezerėnų pav., Kauno gub. Aš paeinu iš Kavolių sodžiaus. Turu svarbų reikalą. Meldžiu atsiųskiti adresu: Antanas Galvanauskas, 23 E. 11th pl., Chicago, Ill.

23 E. 11th pl., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Kambariai: — paronęti lengvam šeimui kavimui (light housekeeping), 1 doliaris į savaitę nuo ypotos. Kreiptis antras: 902 — 38th pl.

Reikalaujama: — kriaučių ir "finišerų" ant moterių kostumerių drapany. Darbas geras ir nuolatinis, su geru užmokesčiu. Atsiųskiti antras: Paul Straus & Co., 2723 W. Madison st., Chicago, Ill.

Reikalaujama Agentu. Mes mokame \$8 arba \$20 algos į savaitę vyrams, kad būtų savo mieste arba važinėti iš miesto į miestą, pardavinėdami mus Aukšinius, Sidabrinus ir Nikelinus laikrodžius ir lengius dirbantiems žmonėms ant \$1 ar \$2 mėnesinių įmokėimų. Prityrę vyrai vien lai rašo mums dėl šitų agentūrų. Paminėkite jus dabartinį užsiėmimą.

North American Sales Co., Box 954 — Dept. 71, New York City.

Reikalinga: — patvyrusi pardavėja (mergina) prie čeverky Dept.; darbas nuolatos; geras užmokeskis. J. Oppenheimer and Co., 4700 So. Ashland ave.

Reikalaujama: — jaunas vyras su įdeiliu \$300.00, kaip partneris, kad važinėti su teatrališka kompanija. Malonus darbas ir geras užmokeskis. Turi šiek tiek angliskai kalbėti. Adresas: Manager, R. 25, 154 W. Randolph st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda: — labai pigiai bizniui lotas, ant Halsted st., arti 33čios. Atsiųskite lietuviškai pas D. K. WALSHIM, 82 W. Washington st., Chicago, Ill.

ANT PARSAMDYMO.

Automobiliniai veselijoms, krikštynoms, pagrabams ir t. t. yra pigiai parsamdami iš Halsted Garage. Taipgi automobiliniai trukai perkaustyti, turi furniūrą, nuvežimui, į dyvas ir t. t. yra gaunami pigiai. Perkaustyti turi furniūrą automobiliniai trukai kasuoja pigiau kaip arkliai, ir geriau ir greičiau atlieka darbą.

Atsiųskite į HALSTED GARAGE, 3222 So. Halsted st., Chicago.

Parsiduoda: — 2 augstų puikus murinis namas su salunu, arti 47-os ir Western ave. Ant pirmo augsto salinams, ant antro augsto 6 rūmų pagyvenimas. Namai puikiai įrengtas, gazu ir elektrika apvestas, su maudykle ir visais reikalingais įtaisymais. Atsiųskite į A. Olšewski Banką.

TEMŲKITE!

Turėdamas \$500.00, gali įgyti namą, orle So. Halsted st., beveik priešais naują statomą teatrą. Gera progą lietuviui įgyti namą su mažais pinigais, biznevoj vietoj ir prieg to labai pigiai. Kreiptis platesnėms žinioms: A. OLSEWSKIO BANKA.

Parsiduoda: — geri rakandai, arba formaliai pigiai. Jei kam reikia, tegul atsiųskia trumpame laike stu adresu: P. Mockaitis, 3249 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Ant pardavimo: — parsiduoda už prieinamą kainą naminiai rakandai, visai mažai vertoti; dėl artimesnių žinių kreiptis adresu: Jurgis Juženas, 2334 W. 23rd st., Chicago, Ill.

Ant pardavimo: — bučiarnė ir grosernė su naminiams rakandai, arba be rakandų, parsiduoda visiškai pigia. Norėdami darsizinti, atsiųskite antras: Ignacas Mineikis, 2015 Canalport ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — nauji naminiai rakandai labai pigiai. Reikalaujamam gera progą. Pardavimo priekestis: vyriausis, ir kaip daktarai sako, reikias važiuoti Lietuvon. Kreiptis antras: Antanas Banatis, 670 W. 18th st., ant 3 lubų iš frunto.

Išrandavojimui arba Pardavimui. Billiards ir pool-room'is ir įtaisai skrituliais lošti (bowling alleys). Šeši stalai ir dvi "bowling alleys". Didelė barbelė. Gera progą Amerikos lietuviui. Antras: Wm. Dreher, Phone 304 J., St. Charles, Ill.

GERA PROGA LIETUVIUI.

Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi daiktai. Savininkas turi perdaug biznių ir visų negal apžūrėti. Atsiųskiti adresu 1656 Wabansa ave., arba telefonu: Monroe 2545.

GERA PROGA LIETUVIUI. Parsiduoda labai pigiai ant North sids (priešais lietuvišką bažnyčią) vežiojimo (delivery), kraustyimo, arba mufinimo ir anglių vežiojimo biznis, kuris nuo senai išdirbtas ir puikiai eina. 2 karietos, 4 arkliai, pakinktuvi, blankietai, dreiverių drapanos ir visi kiti prie vežiojimo reikalingi da

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Valdo kelesdešimtys bagočiausių Budinku ant Bridgeporto
Isteigta 1893 metuose.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolerio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentų metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir storus ant lengvų išmokėčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigų paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rosijos konsulio pas portus važiuojantiems Lietuvon, Rosijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėtis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierių be banko čekių negali šių dien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovierennastis, ir visokius kitus reagentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Pinigus turi tik tie kurie čėdyja, o sučėdyja tik tie kurie Bankon deda. Užčėdyk tik vieną dolerį sanvaitėje padėdamas jį Bankon ant 3 procento, tų

Per 1 metų turėsi	\$ 52.70
Per 5 metų turėsi	279.82
Per 10 metų turėsi	604.56
Per 20 metų turėsi	1418.26

Tai ką padaro vienas doleris, o vieną dolerį sanvaitėje gali užčėdyti kiekvienas žmogus. Tik reikia pradėti. Taigi pradėkite čėdyti.

"Kurie šiton Bankon pinigus dėjo, tie šiandien perka namus, o kurie pinigų kupareliuose kavėjo, tie dabar gauda vagius".

Šioje Bankoje gali pasidėti pinigų ir kitų miestelių lietuviai. Rašykite mumi, o gausite pilną informaciją.

Rašydami adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
Atvažiuojus iš KITUR MELDOŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

28 metų senas laikraštis

VIENYBE LIETUVNINKU

EINA KAS SEREDA: BROOKLYN, N. Y.
Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kašluoja metams tik \$2.00; pusel metų \$1.00. Užrubežiuiose; metams \$3.00; pusel metų \$1.50.

RAŠYK ADRESU:

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

DU-KART NEDELINIS LAIK-
RAŠTIS

Eina jau 25 metai

Utarninkais ir Pėtnyčiomis

Prenumerata metams \$2.50

„ „ „ pusel metų \$1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCKOWSKI CO.,

Mahanoy City, Pa.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų Lietuviškų KNYGŲ nuo

seniausios iki naujausios

laidos, pilnas naujas katalogas,

80 pusl., bus pristatytas DYKAI.

MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti

gerų muzikališkų instrumentų

katalogą, įvairiausių armonikų,

koncertinių, klarnetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminkit katrą

KATALOGĄ pristigti, ar abu kartu?

Reikalingi knygy platiniojai agen-

tai iš masečių miestelių, pardevinti

knugas ir laikams popierius. Adresai:

M. J. DAMIJONAITIS

903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

Geriausia Lietuviška aptieka

F. A. Jozapaitis, aptiekorius ir sa-
vininkas, savo aptiekoje užlaiko vi-
sokių vaistų ir išpildo visokius recep-
tus. Taipgi mano aptiekoje galima
gauti visus lietuviškus daktarus; po-
drau ir angliškus. Mano aptiekoje
suteikiama geriausi patarimai ir kas
ko reikalauja. Laiškais tik tiems at-
sakom, kurie prisineša už 2c. stampą.

F. A. JUOZAPAITIS

APTEKORIUS

3601 S. HALSTED ST., CHICAGO

Telephone Yards 155 arba Yards 551

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Liet. vis Gydytojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir

vyrų. Speciališkai gydo limpančias, už-

sisenėjusias ir pslaptingas vyrų ligas.

Dr. G. M. Glaser

Siuomi apreiškiu pagodotai visuo-

meniai, jog esu seniausias gydytojas

an Bridgeporto, praktikuojant per 22

metus, perkėliau savo ofisą ir gyven-

mą į savo ločną namą po numeriu

3149 S. Morgan St.

Kertė 32-ros gatvės.

Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais

budais gydymo. Visus ligonius steng-

siuosi užganėdinti kaip ir lig šiol.

Pasitikiėdamas, jog gerbiama publika

ir toliaus mane remis, esu namie ant

kiekvieno pareikalavimo diėnį ir nak-

tį. Esu specialistas ligose vaikų, mo-

terų ir vyrų ir užsėdintose ligose.

Darau visokią operaciją.

Liekuosi su pagarba

Dr. G. M. Glaser

3149 S. Morgan St.

Kertė 32-ros gatvės.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.

(Gyvenimas vira aptiekoje.) CHICAGO, ILL.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga

užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos pusla-

pių, didelio formato ir suteikia

svarbiausių žinių iš Amerikos,

Lietuvos ir iš viso pasviečio.

"Katalikas" metams \$2, pusel metų \$1.

Užsirašyt "Katalikas" galima kiek-

viename laike. Rašykite trojaus, o

gausite vieną "Kataliko" numerį pa-

matyti veltui.

J. M. TANANEVICZ,

3249 S. Morgan St., Chicago.

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGA"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių

didžiausio formato, vedamas ge-

riausių redaktorių. Rasi jame

geriausių raštininkų raštų ir vi-

sokių žinių iš Lietuvos, Amerikos

ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS"

gydina svarbiausius gyvūnų

lietuvų reikalus.

"DRAUGAS" atsiolina metams \$2, pusel m. \$1

Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.

2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Leveskio Prekybos

ir Kalbų

Dionis ir Vakarė Mokykla.

1. Pradinis (Prirėdžiamas) Kursas.

2. Prekybos Kursas pagal Amer. planą.

3. Prekybos Kursas pagal Rusijos planą.

(Išimantys girti Lietuvon).

Lietuviška, Angliška, Vokiška ir Rusiška

pagal norą ir Lenkišką.

Del smulkesnių žinių kreipisys patikslai

arba per laišką suom antrašiu.

G. J. LEVESKIS,

Vedėjas Mokyklos

3108 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Seniausia Lietuvių uželga pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo

skyrusius gėrimus ir kve-

pėdusius cigarus ir

Grazią Naują Svetainę

Susirinkimams, vestuvėms, ba-

lams ir t. t. Širdingai priėmi-

mas ir broliška roda kiekvienam

\$253 Illinois St., Kertė 33rd

Telephone Yards 2750

GERIAUSIA SOKIŲ MOKYKLA

CHICAGOJE.

Kurioje gali kiekvienas

gerai ir gražiai išmokti

sokti į trumpą laiką ir už

labai mažus pinigus. Val-

kinais ar merginos, kurie

nemoka sokti, niekuomet

negali užganėdinti save

ir negali turėti linksmus

laidus, nes yra taip, kaip

numbro, o kuomet moki

gerai sokti, visuomet busi

linksmas ir kitų paguo-

dojamas.

Norinti mokytis, mieldži, atsilan

kykite po numeriu:

536 W. 33RD ST., CHICAGO, ILL.

Arti Morgan gatvės.

Mokinama: Panedėlyje, Utarninkė ir

Ketvergė nuo 8 iki 10:30 vak.

Mokytojai Prof. F. L. Jankauskas,

Miss B. Tisaitė.

ANTANAS A. ŠLAKIS

ADVOKATAS

Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališ-
kas visuose teismuose (suduose). Peržiuri
obstraktus ir padirba visus kitus legališkus
dokumentus.

MIESTO OFISAS:

Room 510 Ashland Block

Cor. Randolph and Clark Sts.,

CHICAGO

Telephone RANDOLPH 1307

BRIDGEPORTO OFISAS:

3255 So. Halsted Street

(Priešai 33-čią gatvę)

VAKARAI: nuo 7 iki 9 val.,

iše. iriant nedėlias

Telephone DROVER 5326

Rusiškas Dovierennastis,

Pasportus, Affidavitus,

Kontraktus Pirkimo Namų ir

Biznių ir Visokius kitus Rejenta-

liškus Raštus Geriausia Padaro

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

Iškolektuoja vekselines paskolas, algas, da-

les ir pinigus, paliktus kitose bankose Ame-

rikoje ir Europoje greitai ir pigiai.

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

A. OLSZEWSKIO BANKOJE

3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

BIURO VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais

Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais

Parankus Pečiukas

PERFECTION

SMOKELESS

OIL HEATER

Tankiai reikalaujant šilumos

ankstyvu rudens laiku, pakol

aną nepradėję pečių kurinti.

Kokiam kambaryj norėtumet, galitė šilumą geriausiai

ir greičiausiai gauti su Perfection Beduminiu Alijeiniu Pečiuku.

The Perfection yra ištikimiausias pečiukas, kokį tik galit

pirkti, ir jį lengvai galit perkeldinti, kur tik noritė.

Predikt nuo miegamono kambario ar mokyklos ir galitė smagiai pasirengti

vad ir šilumai rytą. Pernekit į vaigromį kambarį—šilta bus laike pusryčių

Bruktelitit deginukų sūtemus, ir turitė smagų, šilų vakarėlį.

The Perfection Beduminis Alijejinis Pečiukas yra didelis išdėstytas—vnt or-

namais. Butnait 8 ygas ornamento meyliai pbeno; nikeltinai kurtai.

Vntinga automatiška prietaisa ndaro duomvingą regulimū. Kuatas vntados

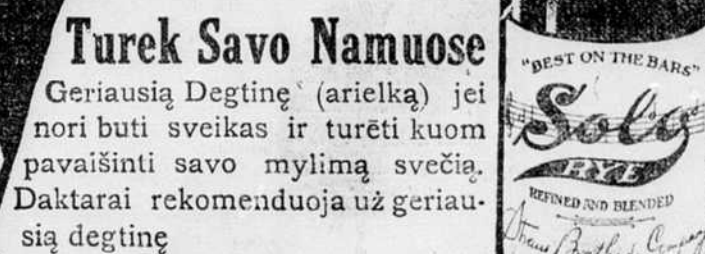
lygus. Visos dalys lengvai valosi. Vnt i juoka. Šilta rankena.

Gaunama viar; arba prašykit cirkulorū su paatkinimais nuo bilū kurios

musų ap nturos.

Standard Oil Company

(An Indiana Corporation)

Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arielką) jei

nori buti sveikas ir turėti kuom

pavaišinti savo mylimą svečią.

Daktarai rekomenduoja už geriau-

sią degtinę

S-O-L-O Rye

Kaipo Skany, Tvirtą ir sveiką gėrymą

Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani

ir sveikiausia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Salunuose

STRAUS BROS. CO. Išdėlėjai, DEPT L. CHICAGO, ILL.

216 W. Madison St. A. CHAPOSKE, IT. PODLASKIS